
Rudra Gita

रुद्रगीता

Document Information

Text title : rudragItA varAhapurANe

File name : rudragItA.itx

Category : gItA, giitaa, shiva

Location : doc_giitaa

Proofread by : PSA Easwaran

Description-comments : Varahapurana adhyAya 70-89

Latest update : July 17, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

July 17, 2022

sanskritdocuments.org

రుద్రగీతా

శ్రీవరాహపురాణే సప్తతితమోఽధ్యాయః

భద్రాశ్వ ఉవాచ ।

భగవన్ కిం కృతం లోకం త్వయా తమనుపశ్యతా ।
వ్రతం తపో వా ధర్మో వా ప్రాప్స్యర్థం తస్య వై మునే ॥ ౭౦.౧॥

అనారాధ్య హరిం భక్త్యా కో లోకాన్ కామయేద్బుధః ।
ఆరాధితే హరౌ లోకాః సర్వే కరతలేఽభవన్ ॥ ౭౦.౨॥

ఏవం సఞ్చిస్త్య రాజేన్ద్ర మయా విష్ణుః సనాతనః ।
ఆరాధితో వర్షశతం క్రతుభిర్భూరిదక్షిణైః ॥ ౭౦.3॥

తతః కదాచిద్బహునా కాలేన నృపనందన ।
యజతో మమ దేవేశం యజ్ఞమూర్తిం జనార్దనమ్ ।
ఆహూతా ఆగతా దేవాః సమమేవ సవాసవాః ॥ ౭౦.౪॥

స్వే స్వే స్థానే స్థితా ఆసన్ యావద్దేవాః సవాసవాః ।
తావత్ తత్రైవ భగవానాగతో వృషభధ్వజః ॥ ౭౦.౫॥

మహాదేవో విరూపాక్షస్త్వమ్భుకో నీలలోహితః ।
సోఽపి రౌద్రే స్థితః స్థానే బభూవ పరమేశ్వరః ॥ ౭౦.౬॥

తాన్ సర్వానాగతాన్ దృష్ట్వా దేవాన్పుషిమహోరగాన్ ।
సనత్కుమారో భగవానాజగామాబ్జసమ్భవః ॥ ౭౦.౭॥

త్రసరేణుప్రమాణేన విమానే సూర్యసన్నిభే ।
అవస్థితో మహాయోగీ భూతభవ్యభవిష్యవిత్ ॥ ౭౦.౮॥

ఆగమ్య శిరసా రుద్రం స వవన్దే మహామునిః ।
మయా ప్రణమితస్తస్థా సమీపే శూలపాణినః ॥ ౭౦.౯॥

తానహం సంస్థితాన్ దేవాన్ నారదాదీన్మషింస్తథా ।
సనత్కుమారరుద్రౌ చ దృష్ట్వా మే మనసి స్థితమ్ ॥ ౭౦.౧౦॥

క ఏషాం భవతే యాజ్ఞోఽవరిష్ఠశ్చ నృపోత్తమ |
 కేన తుష్టేన తుష్టాః స్యుః సర్వ ఏతే సరుద్రకాః || ౭౦.౧౧||
 ఏవం కృత్వా స్థితే రాజన్ రుద్రః పృష్టో మయాఽనఘ |
 ఏవమర్థం క ఇజ్ఞోఽత్ర యుష్మాకం సురసత్తమాః || ౭౦.౧౨||
 ఏవముక్తే తదోవాచ రుద్రో మాం సురసన్నిధౌ || ౭౦.౧౩||
 రుద్ర ఉవాచ |
 శ్శృణ్వన్తు బిబుధాః సర్వే తథా దేవర్షయోఽమలాః |
 బ్రహ్మార్షయశ్చ విఖ్యాతా సర్వే శ్శృణ్వన్తు మే వచః |
 త్వం చాగస్త్య మహాబుద్ధే శ్శృణు మే గదతో వచః || ౭౦.౧౪||
 యో యజ్ఞైరీడ్యతే దేవో యస్మాత్ సర్వమిదం జగత్ |
 ఉత్పన్నం సర్వదా యస్మింల్లీనం భవతి సామరమ్ || ౭౦.౧౫||
 నారాయణః పరో దేవః సత్త్వరూపో జనార్దనః |
 త్రిధాఽఽత్మానం స భగవాన్ ససర్జ పరమేశ్వరః || ౭౦.౧౬||
 రజస్తమోభ్యాం యుక్తోఽభూద్రజః సత్త్వాధికం విభుః |
 ససర్జ నాభికమలే బ్రహ్మణం కమలాసనమ్ || ౭౦.౧౭||
 రజసా తమసా యుక్తః సోఽపి మాం త్వస్పృజత్ ప్రభుః |
 యత్సత్త్వం స హరిర్దేవో యో హరిస్తత్పరం పదమ్ || ౭౦.౧౮||
 యే సత్త్వరజసీ సోఽపి బ్రహ్మో కమలసమ్భవః |
 యో బ్రహ్మో వైవ దేవస్తు యో దేవః సః చతుర్ముఖః |
 యద్రజస్తమసోపేతం సోఽహం నాస్త్యత్ర సంశయః || ౭౦.౧౯||
 సత్త్వం రజస్తమశ్చైవ త్రితయం చైతదుచ్యతే |
 సత్త్వేన ముచ్యతే జన్తుః సత్త్వం నారాయణాత్మకమ్ || ౭౦.౨౦||
 రజసా సత్త్వయుక్తేన భవేత్ సృష్టి రజోఽధికా |
 తచ్చ వైతామహం వృత్తం సర్వశాస్త్రేషు పఠ్యతే || ౭౦.౨౧||
 యద్వేదబాహ్యం కర్మ స్యాచ్ఛాస్త్రముద్దిశ్య నేవ్యతే |
 తద్రౌద్రమితి విఖ్యాతం కనిష్ఠం గదితం నృణామ్ || ౭౦.౨౨||
 యద్దీనం రజసా కర్మ కేవలం తామసం తు యత్ |
 తద్దుర్గతిపరం నృణామిహ లోకే పరత్ర చ || ౭౦.౨౩||

సత్త్వేన ముచ్యతే జన్తుః సత్త్వం నారాయణాత్మకమ్ |
 నారాయణశ్చ భగవాన్ యజ్ఞరూపీ విభావ్యతే || ౭౦.౨౪||
 కృతే నారాయణః శుద్ధః సూక్ష్మమూర్తిరుపాస్యతే |
 త్రేతాయాం యజ్ఞరూపేణ పశ్చరాత్రైస్తు ద్వాపరే || ౭౦.౨౫||
 కలౌ మత్కృతమార్గేణ బహురూపేణ తామసైః |
 ఇజ్యతే ద్వేషబుద్ధ్యా స పరమాత్మా జనార్దనః || ౭౦.౨౬ ||
 న తస్మాత్ పరతో దేవో భవితా న భవిష్యతి |
 యో విష్ణుః స స్వయం బ్రహ్మ యో బ్రహ్మ సోఽహమేవ చ || ౭౦.౨౭||
 వేదత్రయేఽపి యజ్ఞేఽస్మిన్ యాజ్యం వేదేషు నిశ్చయః |
 యో భేదం కురుతేఽస్మాకం త్రయాణాం ద్విజసత్తమ |
 స పాపకారి దుష్టాత్మా దుర్గతిం గతిమాప్నుయాత్ || ౭౦.౨౮||
 ఇదం చ శ్శృణు మేఽగస్త్య గదతః ప్రాక్తనం తథా |
 యథా కలౌ హరేర్భక్తిం న కుర్వన్తిహ మానవాః || ౭౦.౨౯||
 భూర్లోకవాసినః సర్వే పురా యష్టాః జనార్దనమ్ |
 భువర్లోకం ప్రపద్యన్తే తత్రస్థా అపి కేశవమ్ |
 ఆరాధ్య స్వర్గతిం యాన్తి క్రమాన్ముక్తిం వ్రజన్తి చ || ౭౦.౩౦||
 ఏవం ముక్తిపదే వ్యాప్తే సర్వలోకైస్తథైవ చ |
 ముక్తిభాజస్తతో దేవాస్తం దధ్యుః ప్రయతా హరిమ్ || ౭౦.౩౧||
 సోఽపి సర్వగతత్వాచ్చ ప్రాదుర్భూతః సనాతనః |
 ఉవాచ బ్రూత కిం కార్యం సర్వయోగివరాః సురాః || ౭౦.౩౨||
 తే తం ప్రణమ్య దేవేశమూచుశ్చ పరమేశ్వరమ్ |
 దేవదేవ జనః సర్వో ముక్తిమార్గే వ్యవస్థితః |
 కథం సృష్టిః ప్రభవితా నరకేషు చ కో వనేత్ || ౭౦.౩౩||
 ఏవముక్తస్తతో దేవైస్తానువాచ జనార్దనః |
 యుగాని త్రీణి బహవో మాముపేష్యన్తి మానవాః || ౭౦.౩౪||
 అన్యే యుగే ప్రవిరలా భవిష్యన్తి మదాశ్రయాః |
 ఏష మోహం సృజామ్యాశు యో జనం మోహయిష్యతి || ౭౦.౩౫||

త్వం చ రుద్ర మహాబాహుః మోహశాస్త్రాణి కారయ |
 ఆల్పాయాసం దర్శయిత్వా ఫలం దీర్ఘం ప్రదర్శయ || ౭౦.౩౬ ||
 కుహకం చేన్ద్రజాలాని విరుద్ధాచరణాని చ |
 దర్శయిత్వా జనం సర్వం మోహయాశు మహేశ్వర || ౭౦.౩౭ ||
 ఏవముక్త్యా తదా తేన దేవేన పరమేష్ఠినా |
 ఆత్మా తు గోపితః సద్యః ప్రకాశ్యోఽహం కృతస్తదా || ౭౦.౩౮ ||
 తస్మాదారభ్య కాలం తు మత్ప్రణీతేషు సత్తమ |
 శాస్త్రస్వభిరతో లోకో బాహుల్యేన భవేదతః || ౭౦.౩౯ ||
 వేదానువర్తినం మార్గం దేవం నారాయణం తథా |
 ఏకీభావేన పశ్యంతో ముక్తిభాజో భవన్తి తే || ౭౦.౪౦ ||
 మాం విష్ణోర్వ్యతిరిక్తం యే బ్రహ్మాణం చ ద్విజోత్తమ |
 భజన్తే పాపకర్మాణస్తే యాన్తి నరకం నరాః || ౭౦.౪౧ ||
 యే వేదమార్గనిర్ముక్తాస్తేషాం మోహార్థమేవ చ |
 నయసిద్ధాన్తసంజ్ఞాభిర్మయా శాస్త్రం తు దర్శితమ్ || ౭౦.౪౨ ||
 పాశోఽయం పశుభావస్తు స యదా పతితో భవేత్ |
 తదా పాశుపతం శాస్త్రం జాయతే వేదసంజ్ఞితమ్ || ౭౦.౪౩ ||
 వేదమూర్తిరహం విప్ర నాన్యశాస్త్రార్థవాదిభిః |
 జ్ఞాయతే మత్స్వరూపం తు ముక్త్యా వేదమనాదిమత్ |
 వేదవేద్యోఽస్మి విప్రర్షే బ్రాహ్మణైశ్చ విశేషతః || ౭౦.౪౪ ||
 యుగాని శ్రీణ్యహం విప్ర బ్రహ్మ విష్ణుస్తథైవ చ |
 త్రయోఽపి సత్త్వాదిగుణాస్త్రయో వేదాస్త్రయోఽగ్నయః || ౭౦.౪౫ ||
 త్రయో లోకాస్త్రయః సన్ధ్యాస్త్రయో వర్ణాస్తథైవ చ |
 సవనాని తు తావన్తి త్రిధా బద్ధమిదం జగత్ || ౭౦.౪౬ ||
 య ఏవం వేత్తి విప్రర్షే పరం నారాయణం తథా |
 అపరం పద్మయోనిం తు బ్రహ్మాణం త్వపరం తు మామ్ |
 గుణతో ముఖ్యతస్త్వైక ఏవాహం మోహ ఇత్యుత || ౭౦.౪౭ ||
 || ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్చాస్త్రే సప్తతితమోఽధ్యాయః || ౭౦ ||

శ్రీవరాహపురాణే ఏకసప్తతితమోఽధ్యాయః

ఆగస్త్య ఉవాచ ।

ఏవముక్తస్తతో దేవా ఋషయశ్చ పినాకినా ।

అహం చ నృపతే తస్య దేవస్య ప్రణతోఽభవమ్ ॥ ౭౧.౧॥

ప్రణమ్య శిరసా దేవం యావత్ పశ్యామహే నృప ।

తావత్ తస్యైవ రుద్రస్య దేహస్థం కమలాసనమ్ ॥ ౭౧.౨॥

నారాయణం చ హృదయే త్రసరేణుసుసూక్ష్మకమ్ ।

జ్వలదాస్కంకరవర్ణాభం పశ్యామ భవదేహతః ॥ ౭౧.౩॥

తం దృష్ట్వా విస్మితాః సర్వే యాజకా ఋషయోఽభవన్ ।

జయశబ్దరవాంశ్చక్రుః సామఋగ్యజుషాం స్వనమ్ ॥ ౭౧.౪॥

కృత్వోమస్తే తదా దేవం కిమిదం పరమేశ్వర ।

ఏకస్యామేవ మూర్తౌ తే లక్ష్యంతే చ త్రిమూర్తయః ॥ ౭౧.౫॥

రుద్ర ఉవాచ ।

యజ్ఞేఽస్మిన్ యద్ధుతం హవ్యం మాముద్ధిశ్య మహర్షయః ।

తే త్రయోఽపి వయం భాగం గృహ్ణీమః కవిసత్తమాః ॥ ౭౧.౬॥

నాస్మాకం వివిధో భావో వర్తతే మునిసత్తమాః ।

సమ్యగ్దృశః ప్రపశ్యన్తి విపరీతేష్వనేకశః ॥ ౭౧.౭॥

ఏవముక్తే తు రుద్రేణ సర్వే తే మునయో నృప ।

పప్రచ్ఛః శక్యం దేవం మోహశాస్త్రప్రయోజనమ్ ॥ ౭౧.౮॥

ఋషయః ఉఃచుః ।

మోహనార్థం తు లోకానాం త్వయా శాస్త్రం పృథక్ కృతమ్ ।

తత్ త్వయా హేతునా కేన కృతం దేవ వదస్య నః ॥ ౭౧.౯॥

రుద్ర ఉవాచ ।

అన్యేకే భారతే వర్షే వనం దణ్డకసంజ్ఞితమ్ ।

తత్ర తీవ్రం తపో ఘోరం గౌతమో నామ వై ద్విజః ॥ ౭౧.౧౦॥

చకార తస్య బ్రహ్మ తు పరితోషం గతః ప్రభుః ।

ఉవాచ తం మునిం బ్రహ్మ వరం బ్రూహి తపోధన ॥ ౭౧.౧౧॥

ఏవముక్తస్తదా తేన బ్రహ్మణా లోకకర్తృణా ।

ఉవాచ సద్యః పక్షిం మే ధాన్యానాం దేహి పద్మజ ॥ ౭౧.౧౨॥

ఏవముక్తో దదౌ తస్య తమేవార్థం పితామహః ।

లభ్యా తు తం వరం విప్రః శతశ్శక్లై మహాశ్రమమ్ ॥ ౭౧.౧౩॥

చకార తస్యోషసి చ పాకాస్తే శాలయో ద్విజాః ।

లూయస్తే తేన మునినా మధ్యాహ్నో పచ్యతే తథా ।

సర్వాతిథ్యమసౌ విప్రో బ్రాహ్మణేభ్యో దదాత్స్యలమ్ ॥ ౭౧.౧౪॥

కస్యచిత్ త్వథ కాలస్య మహతి ద్వాదశాబ్దికా ।

అనావృష్టిర్ద్విజవరా అభవల్లోమహర్షిణీ ॥ ౭౧.౧౫॥

తాం దృష్ట్వా మునయః సర్వే అనావృష్టిం వనేచరాః ।

క్షుధయా పీడ్యమామాస్తు ప్రయయుర్గౌతమం తదా ॥ ౭౧.౧౬॥

అథ తానాగతాన్ దృష్ట్వా గౌతమః శిరసా నతః ।

ఉవాచ స్థీయతాం మహ్యం గృహే మునివరాత్మజాః ॥ ౭౧.౧౭॥

ఏవముక్తాస్తు తే తేన తస్మర్షివిధభోజనమ్ ।

భుంజ్మామానా అనావృష్టిర్యావత్ సా నివృతాభవత్ ॥ ౭౧.౧౮॥

నివృత్తాయాం తు వై తస్యామనావృష్ట్యాం తు తే ద్విజాః ।

తీర్థయాత్రానిమిత్తం తు ప్రయాతుం మనసోభవన్ ॥ ౭౧.౧౯॥

తత్ర శాణ్డిల్యనామానం తాపసం మునిసత్తమమ్ ।

ప్రత్యువాచేతి సఞ్చిన్ద్య మారీచః పరమో మునిః ॥ ౭౧.౨౦॥

మారీచ ఉవాచ ।

శాణ్డిల్య శోభనం వక్ష్యే పితా తే గౌతమో మునిః ।

తమనుక్తాస్వ న గచ్ఛామస్తపశ్చర్తుం తపోవనమ్ ॥ ౭౧.౨౧॥

ఏవముక్తేభ్యో జహసుః సర్వే తే మునయస్తదా ।

కిమస్మాభిః స్వకో దేహో విక్రీతోస్యాన్నభక్షణాత్ ॥ ౭౧.౨౨॥

ఏవముక్తాస్వ పునశ్చోమః సోపాధిగమనం ప్రతి ।

కృత్వా మాయామయీం గాం తు తచ్ఛాలాయాం వ్యసర్జయన్ ॥ ౭౧.౨౩॥

తాం చరన్తి తతో దృష్ట్వా శాలాయాం గౌతమో మునిః ।

గృహీత్వా సలిలం పాణౌ యాహి రుద్రేత్యభాషత ।

తతో మాయామయీ సా గౌః పపాత జలబిన్దుభిః ॥ ౭౧.౨౪॥

నిహతాం తాం తతో దృష్ట్వా మునీన్ జిగమిషాంస్తథా ।
 ఉవాచ గౌతమో ధీమాంస్తాన్ మునీన్ ప్రణతః స్థితః ॥ ౭౧.౨౫॥
 కిమర్థం గమ్యతే విప్రాః సాధు శంసత మాచిరమ్ ।
 మాం విహాయ సదా భక్తం ప్రణతం చ విశేషతః ॥ ౭౧.౨౬॥
 ఋషయ ఉఃచుః ।
 గోవధ్యేయమిహ బ్రహ్మన్ యావత్ తవ శరీరగా ।
 తావదన్నం న భుజ్జామో భవతోఽన్నం మహామునే ॥ ౭౧.౨౭॥
 ఏవముక్తో గౌతమోఽథ తాన్ మునీన్ ప్రాహ ధర్మవిత్ ।
 ప్రాయశ్చిత్తం గోవధ్యాయా దీయతాం మే తపోధనాః ॥ ౭౧.౨౮॥
 ఇయం గౌరమృతా బ్రహ్మన్ మూర్చ్ఛితేవ వ్యవస్థితా ।
 గఙ్గాజలప్లుతా చేయముత్థాస్యతి న సంశయః ॥ ౭౧.౨౯॥
 ప్రాయశ్చిత్తం మృతాయాః స్యాదమృతాయాః కృతం త్విదమ్ ।
 వ్రతం వా మా కృథాః కోపమిత్సుక్త్వా ప్రయయుస్తు తే ॥ ౭౧.౩౦॥
 గత్తైస్త్వైర్గౌతమో ధీమాన్ హిమవన్తం మహాగిరిమ్ ।
 మామారాధయిషుః ప్రాయాత్ తప్తం చాశు మహత్ తపః ॥ ౭౧.౩౧॥
 శతమేకం తు వర్షాణామహమారాధితోఽభవమ్ ।
 తుష్టేన చ మయా ప్రోక్తో వరం వరయ సువ్రత ॥ ౭౧.౩౨॥
 సోఽబ్రవీన్మాం జటాసంస్థాం దేహి గఙ్గాం తపస్వినీమ్ ।
 మయా సార్థం ప్రయాత్యేషా పుణ్యా భాగీరథీ నదీ ॥ ౭౧.౩౩॥
 ఏవముక్తే జటాఖణ్డమేకం స ప్రదదౌ శివః ।
 తాం గృహ్య గతవాన్ సోఽపి యత్రాస్తే సా తు గౌర్మృతా ॥ ౭౧.౩౪॥
 తజ్జలప్లావితా సా గౌర్గతా చోత్థాయ భామినీ ।
 నదీ చ మహతీ జాతా పుణ్యతోయా శుచిహ్రదా ॥ ౭౧.౩౫॥
 తం దృష్ట్వా మహదాశ్చర్యం తత్ర సప్తర్షయోఽమలాః ।
 ఆజగ్ముః ఖే విమానస్థాః సాధు సాధ్వీతి వాదినః ॥ ౭౧.౩౬॥
 సాధు గౌతమ సాధూనాం కోఽన్యోఽస్తి సదృశస్తవ ।
 యదేవం జాహ్నువీం దేవీం దణ్డకే చావతారయత్ ॥ ౭౧.౩౭॥

ఏవముక్తస్తదా తైస్తు గౌతమః కిమిదం త్వితి ।
 గోవధ్యాకారణం మహ్యం తావత్ పశ్యతి గౌతమః ॥ ౭౧.౩౮॥
 ఋషీణాం మాయయా సర్వమిదం జాతం విచిన్త్య వై ।
 శశాప తాన్ జటాభస్మమిథ్యావ్రతధరాస్తథా ।
 భవిష్యథ త్రయీబాహ్యో వేదకర్మబహిష్కృతాః ॥ ౭౧.౩౯॥
 తచ్చుత్వా క్రూరవచనం గౌతమస్య మహామునేః ।
 ఊచుః సప్తర్షయో మైవం సర్వకాలం ద్విజోత్తమాః ।
 భవన్తు కిం తు తే వాక్యం మోఘం నాన్యత్ర సంశయః ॥ ౭౧.౪౦॥
 యది నామ కలౌ సర్వే భవిష్యన్తి ద్విజోత్తమాః ।
 ఉపకారిణి యే తే హి అపకర్తార ఏవ హి ।
 ఇత్థమ్భూతా అపి కలౌ భక్తిభాజో భవన్తు తే ॥ ౭౧.౪౧॥
 త్వద్వాక్యవహ్నినిర్దగ్ధాః సదా కలియుగే ద్విజాః ।
 భవిష్యన్తి క్రియాహీనా వేదకర్మబహిష్కృతాః ॥ ౭౧.౪౨॥
 అస్యాశ్చ గౌణం నామేహ నదీ గోదావరీతి చ ।
 గౌర్ధతా వరదానాచ్చ భవేద్గోదావరీ నదీ ॥ ౭౧.౪౩॥
 ఏతాం ప్రాప్య కలౌ బ్రహ్మాన్ గాం దదన్తి జనాశ్చ యే ।
 యథాశక్త్యా తు దానాని మోదన్తే త్రిదశైః సహ ॥ ౭౧.౪౪॥
 సింహస్థే చ గురౌ తత్ర యో గచ్ఛతి సమాహితః ।
 స్నాత్వా చ విధినా తత్ర పితౄంస్తర్పయతే తథా ॥ ౭౧.౪౫॥
 స్వర్గం గచ్ఛన్తి పితరో నిరయే పతితా అపి ।
 స్వర్గస్థాః పితరస్తస్య ముక్తిభాజో న సంశయః ॥ ౭౧.౪౬॥
 త్వం ఖ్యాతిం మహతీం ప్రాప్య ముక్తిం యాస్యసి శాశ్వతీమ్ ।
 ఏవముక్త్యాఽథ మునయో యయుః కైలాసపర్వతమ్ ।
 యత్రాహముమయా సార్ధం సదా తిష్ఠామి సత్తమాః ॥ ౭౧.౪౭॥
 ఊచుర్మాం తే చ మునయో భవితారో ద్విజోత్తమాః ।
 కలౌ త్వద్ద్రూపిణః సర్వే జటాముకుటధారిణః ।
 స్వేచ్ఛయా ప్రేతవేషాశ్చ మిథ్యావిజ్ఞధరాః ప్రభో ॥ ౭౧.౪౮॥
 తేషామనుగ్రహార్థాయ కిఞ్చిచ్ఛాస్త్రం ప్రదీయతామ్ ।

యేనాస్మద్వంశజాః సర్వే వర్తేయుః కలిపీడితాః ॥ ౭౧.౪౯ ॥

ఏవమభ్యర్థితస్తైస్తు పురాఽహం ద్విజసత్తమాః ।

వేదక్రియాసమాయుక్తాం కృతవానస్మి సంహితామ్ ॥ ౭౧.౫౦ ॥

నిఃశ్వాసాఖ్యాం తతస్తస్యాం లీనా బాభ్రవ్యశాణ్డిలాః ।

అల్పాపరాధాచ్ఛుత్వైవ గతా బైడాలికాఽభవన్ ॥ ౭౧.౫౧ ॥

మయైవ మోహితాస్తే హి భవిష్యం జానతా ద్విజాః ।

తౌల్యార్థినస్తు శాస్త్రాణి కరిష్యన్తి కలౌ నరాః ॥ ౭౧.౫౨ ॥

నిఃశ్వాససంహితాయాం హి లక్షమాత్రం ప్రమాణతః ।

సైవ పాశుపతీ దీక్షా యోగః పాశుపత్స్త్విహ ॥ ౭౧.౫౩ ॥

ఏతస్మాద్వేదమార్గాద్ధి యదన్యదిహ జాయతే ।

తత్ క్షుద్రకర్మ విజ్ఞేయం రౌద్రం శౌచవివర్జితమ్ ॥ ౭౧.౫౪ ॥

యే రుద్రముపజీవన్తి కలౌ వైడాలికా నరాః ।

తౌల్యార్థినః స్వశాస్త్రాణి కరిష్యన్తి కలౌ నరాః ।

ఉచ్ఛుష్మరుద్రాస్తే జ్ఞేయా నాహం తేషు వ్యవస్థితః ॥ ౭౧.౫౫ ॥

భైరవేణ స్వరూపేణ దేవకార్యే యదా పురా ।

నర్జితం తు మయా సోఽయం సమ్బంధః క్రూరకర్మణామ్ ॥ ౭౧.౫౬ ॥

క్షయం నిసీషతా దైత్యానట్టహాసో మయా కృతః ।

యః పురా తత్ర యే మహ్యాం పతితా అశ్రుబిన్దవః ।

అసంఖ్యతాస్తు తే రౌద్రా భవితారో మహీతలే ॥ ౭౧.౫౭ ॥

ఉచ్ఛుష్మనిరతా రౌద్రాః సురామాంసప్రియాః సదా ।

స్త్రీలోలాః పాపకర్మాణః సమ్భూతా భూతలేషు తే ॥ ౭౧.౫౮ ॥

తేషాం గౌతమశాపాద్ధి భవిష్యన్త్యన్వయే ద్విజాః ।

తేషాం మధ్యే సదాచారా యే తే మచ్ఛాసనే రతాః ॥ ౭౧.౫౯ ॥

స్వర్గం చైవాపవర్గం చ ఇతి వై సంశయాత్ పురా ।

వైడాలికాఽథో యాస్యన్తి మమ సన్తతిదూషకాః ॥ ౭౧.౬౦ ॥

ప్రాగ్గౌతమాగ్నినా దగ్ధాః పునర్మద్వచనార్ద్ధిజాః ।

నరకం తు గమిష్యన్తి నాత్ర కార్యా విచారణా ॥ ౭౧.౬౧ ॥

రుద్ర ఉవాచ ।

ఏవం మయా బ్రహ్మసుతాః ప్రోక్తా జగ్ముర్యథాగతమ్ ।
గౌతమోఽపి స్వకం గేహం జగామాశు పరస్తపః ॥ ౭౧.౬౨॥

ఏతద్వ్యః కథితం విప్రా మయా ధర్మస్య లక్షణమ్ ।
ఏతస్మాద్విపరీతో యః స పాషణ్డరతో భవేత్ ॥ ౭౧.౬౩॥

॥ ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛాస్త్రే ఏకసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥ ౭౧॥

శ్రీవరాహపురాణే ద్వీసప్తతితమోఽధ్యాయః

శ్రీవరాహ ఉవాచ ।

సర్వజ్ఞం సర్వకర్తారం భవం రుద్రం పురాతనమ్ ।
ప్రణమ్య ప్రయతోఽగస్త్యః పప్రచ్ఛ పరమేశ్వరమ్ ॥ ౭౨.౧॥

అగస్త్య ఉవాచ ।

భవాన్ బ్రహ్మ చ విష్ణుశ్చ త్రయమేతత్ త్రయీ స్మృతా ।
దీపోఽగ్నిర్దోపసంయోగైః సర్వశాస్త్రేషు సర్వతః ॥ ౭౨.౨॥

కస్మిన్ ప్రధానో భగవాన్ కాలే కస్మిన్నధోక్షజః ।
బ్రహ్మ వా ఏతదాచక్ష్య మమ దేవ త్రిలోచన ॥ ౭౨.౩॥

రుద్ర ఉవాచ ।

విష్ణురేవ పరం బ్రహ్మ త్రిభేదమిహ పఠ్యతే ।
వేదసిద్ధాంతమార్గేషు తన్న జానన్తి మోహతాః ॥ ౭౨.౪॥

ఏత ప్రవేశనే ధాతుస్తత్ర స్సుప్రత్యయాదను ।
విష్ణుర్యః సర్వదేవేషు పరమాత్మా సనాతనః ॥ ౭౨.౫॥

యోఽయం విష్ణుస్తు దశధా కీర్త్యతే వైకథా ద్విజాః ।
స ఆదితోఽ మహాభాగ యోగైశ్చర్వసమన్వితః ॥ ౭౨.౬॥

స దేవకార్యాణి సదా కురుతే పరమేశ్వరః ।
మనుష్యభావమాశ్రిత్య స మాం స్తౌతి యుగే యుగే ।
లోకమార్గప్రవృత్త్యర్థం దేవకార్యార్థసిద్ధయే ॥ ౭౨.౭॥

అహం చ వరదస్తస్య ద్వాపరే ద్వాపరే ద్విజ ।
అహం చ తం సదా స్తౌమి శ్వేతద్వీపే కృతే యుగే ॥ ౭౨.౮॥

సృష్టికాలే చతుర్వక్తం స్త్రామి కాలో భవామి చ |
 బ్రహ్మ దేవాసురా స్త్రాతి మాం సదా తు కృతే యుగే |
 లింగామూర్తిం చ మాం దేవా యజన్తే భోగకాఙ్క్షిణః || ౭౨.౯ ||
 సహస్రశిర్షకం దేవం మనసా తు ముముక్షవః |
 యజన్తే యం స విశ్వాత్మా దేవో నారాయణః స్వయమ్ || ౭౨.౧౦ ||
 బ్రహ్మయజ్ఞేన యే నిత్యం యజన్తే ద్విజసత్తమాః |
 తే బ్రహ్మోణం ప్రీణయన్తి వేదో బ్రహ్మ ప్రకీర్తితః || ౭౨.౧౧ ||
 నారాయణః శివో విష్ణుః శంకరః పురుషోత్తమః |
 ఏతైస్త్వ నామభిర్బ్రహ్మ పరం ప్రోక్తం సనాతనమ్ |
 తం చ చిన్తామయం యోగం ప్రవదన్తి మనీషిణః || ౭౨.౧౨ ||
 పశూనాం శమనం యజ్ఞే హోమకర్మ చ యద్భవేత్ |
 తదోమితి చ విఖ్యాతం తత్రాహం సంవ్యవస్థితః || ౭౨.౧౩ ||
 కర్మవేదయుజాం విప్ర బ్రహ్మ విష్ణుర్మహేశ్వరః |
 వయం త్రయోఽపి మన్తాద్యా నాత్ర కార్యా విచారణా || ౭౨.౧౪ ||
 ఆహం విష్ణుస్తథా వేదా బ్రహ్మ కర్మాణి చాప్యత |
 ఏతత్ త్రయం త్వేకమేవ న పృథగ్భావయేత్ సుధీః || ౭౨.౧౫ ||
 యోఽన్యథా భావయేదేతత్ పక్షపాతేన సువ్రత |
 స యాతి నరకం ఘోరం రౌరవం పాపపూరుషః || ౭౨.౧౬ ||
 ఆహం బ్రహ్మో చ విష్ణుశ్చ ఋగ్యజుః సామ ఏవ చ |
 నైతస్మిన్ భేదమస్యాస్తి సర్వేషాం ద్విజసత్తమ || ౭౨.౧౭ ||
 || ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛాస్త్రే ద్విసప్తతితమోఽధ్యాయః || ౭౨ ||

శ్రీవరాహపురాణే త్రిసప్తతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ |
 శృణు చాన్యద్ద్విజశ్రేష్ఠ కౌతూహలసమన్వితమ్ |
 అపూర్వభూతం సలిలే మగ్నోన మునిపుంజవ || ౭౩.౧ ||
 బ్రహ్మణాఽహం పురా సృష్టః ప్రోక్తశ్చ సృజ వై ప్రజాః |
 అవిజ్ఞానసమర్థోఽహం నిమగ్నః సలిలే ద్విజ || ౭౩.౨ ||

తత్ర యావత్ క్షణం చైకం తిష్ఠామి పరమేశ్వరమ్ ।
 అఙ్గుష్ఠమాత్రం పురుషం ధ్యాయన్ ప్రయతమానసః ॥ ౭౩.౩॥
 తావజ్జలాత్ సముత్తస్థుః ప్రలయాగ్నిసమప్రభాః ।
 పురుషో దశ చైకశ్చ తాపయన్తోఽమ్ముభిర్జ్వలమ్ ॥ ౭౩.౪॥
 మయా పృష్టాః కే భవన్తో జలాదుత్తీర్య తేజసా ।
 తాపయన్తో జలం చేదం క్వ వా యాస్యథ శంసత ॥ ౭౩.౫॥
 ఏవముక్తా మయా తే తు నోచుః కిఞ్చన సత్తమాః ।
 ఏవమేవ గతాస్తూష్ఠీం తే నరా ద్విజపుఙ్గవ ॥ ౭౩.౬॥
 తతస్తేషామను మహాపురుషోఽతీవశోభనః ।
 స తస్మిన్ మేఘసఙ్కాశః పుణ్డరీకనిభేక్షణః ॥ ౭౩.౭॥
 తమహం పృష్టవాన్ కర్ష్యం కే చేమే పురుషా గాతాః ।
 కిం వా ప్రయోజనమిహ కథ్యతాం పురుషర్షభ ॥ ౭౩.౮॥
 పురుష ఉవాచ ।
 య ఏతే వై గతాః పూర్వం పురుషా దీప్తతేజసః ।
 ఆదిత్యాస్తే త్వరం యాన్తి ధ్యాతా వై బ్రహ్మణా భవ ॥ ౭౩.౯॥
 సృష్టిం సృజతి వై బ్రహ్మా తదర్థం యాన్త్యమీ నరాః ।
 ప్రతిపాలనాయ తస్యాస్తు సృష్టేర్దేవ న సంశయః ॥ ౭౩.౧౦॥
 శమ్భురువాచ ।
 భగవన్ కథం జానీషే మహాపురుషసత్తమ ।
 భవేతి నామ్నా తత్సర్వం కథయస్వ పరో హ్యహమ్ ॥ ౭౩.౧౧॥
 ఏవముక్తస్తు రుద్రేణ స పుమాన్ ప్రత్యభాషత ।
 అహం నారాయణో దేవో జలశాయీ సనాతనః ॥ ౭౩.౧౨॥
 దివ్యం చక్షుర్భవతు వై తవ మాం పశ్య యత్నతః ।
 ఏవముక్తస్తదా తేన యావత్పశ్యామ్యహం తు తమ్ ॥ ౭౩.౧౩॥
 తావదఙ్గుష్ఠమాత్రం తు జ్వలదాస్కరతేజసమ్ ।
 తమేవాహం ప్రపశ్యామి తస్య నాభౌ తు పఙ్కుజమ్ ॥ ౭౩.౧౪॥
 బ్రహ్మీణం తత్ర పశ్యామి ఆత్మానం చ తదఙ్కతః ।
 ఏవం దృష్ట్వా మహాత్మానం తతో హర్షముపాగతః ।

తం స్తోత్రం ద్విజశార్దూల మతిర్మే సమజాయత || ౭౩.౧౫||

తస్య మూర్తౌ తు జాతాయాం స్తోత్రేణానేన సువ్రత |

స్తుతో మయా స విశ్వాత్మా తపసా స్మృతకర్మణా || ౭౩.౧౬||

రుద్ర ఉవాచ |

నమోఽస్తునన్తాయ విశుద్ధచేతనే

సరూపరూపాయ సహస్రబాహవే |

సహస్రరశ్మిప్రవరాయ వేధనే

విశాలదేహాయ విశుద్ధకర్మిణే || ౭౩.౧౭||

సమస్తవిశ్వాత్తిహారాయ శమ్భవే

సహస్రనూర్యానిలతిగృతేజసే |

సమస్తవిద్యావిధృతాయ చక్రిణే

సమస్తగీర్వాణనుతే సదాఽనఘ || ౭౩.౧౮||

అనాదిదేవోఽచ్యుత శేషశేఖర

ప్రభో విభో భూతపతే మహేశ్వర |

మరుత్పతే సర్వపతే జగత్పతే

భువః పతే భువనపతే సదా నమః || ౭౩.౧౯||

జలేశ నారాయణ విశ్వశక్కుర

క్షీతీశ విశ్వేశ్వర విశ్వలోచన |

శశాంకనూర్యాచ్యుత వీర విశ్వగా -

ప్రతర్క్యమూర్తేఽమృతమూర్తిరవ్యయః || ౭౩.౨౦||

జ్వలద్ధుతాశార్చివిరుద్ధమణ్డల

ప్రపాహి నారాయణ విశ్వతోముఖ |

నమోఽస్తు దేవార్తిహరామృతావ్యయ

ప్రపాహి మాం శరణగతం సదాచ్యుత || ౭౩.౨౧||

వక్త్రాణ్యనేకాని విభో తవాహం

పశ్యామి మధ్యస్థగతం పురాణమ్ |

బ్రహ్మాణమీశం జగతాం ప్రనూతిం

నమోఽస్తు తుభ్యం తు పితామహాయ || ౭౩.౨౨||

సంసారచక్రభ్రమణైరనేకైః

కృవిద్యవాన్ దేవవరాదిదేవ ।
సన్మార్గిభిర్రానవిశుద్ధసత్వైః -
రుపాస్యనే కిం ప్రణమామ్యహం త్వామ్ ॥ ౭౩.౨౩॥

ఏకం భవంతం ప్రకృతేః పరస్తాద్-
యో వేత్త్యసౌ సర్వవిదాదిబోధా ।
గుణా న తేషు ప్రసభం విభేద్యా
విశాలమూర్తిర్హి సునూక్ష్యరూపః ॥ ౭౩.౨౪॥

నిర్వాకోఽనిర్మనో విగతేన్ద్రియోఽసి
వికర్మా భవాన్నో విగతైకకర్మా ।
సంసారవాంస్తవం హి న తాదృశోఽసి
పునః కథం దేవవరాసి వేద్యః ॥ ౭౩.౨౫॥

మూర్తామూర్తం త్వతులం లభ్యతే తే
పరం వపుర్దేవ విశుద్ధభావైః ।
సంసారవిచ్ఛిత్తికరైర్యజిద్భిః -
రతోఽవసీయేత చతుర్భుజస్తవమ్ ॥ ౭౩.౨౬॥

పరం న జానన్తి యతో వపుస్తే
దేవాదయోఽప్యద్భుతకారణం తత్ ।
అతోఽవతారోక్తతనుం పురాణ -
మారాధయేయుః కమలాసనాద్యాః ॥ ౭౩.౨౭॥

న తే వపుర్విశ్వస్యగర్భయోని-
రేకాస్తతో వేద మహానుభావః ।
పరం త్వహం వేద్మి కవిం పురాణం
భవంతమాద్యం తపసా విశుద్ధః ॥ ౭౩.౨౮॥

పద్మాసనో మే జనకః ప్రసిద్ధ-
త్వైతత్ ప్రనూతావసకృత్పురాణైః ।
సమోబ్ధ్యతే నాథ న మద్విధోఽపి
విదుర్భవంతం తపసా విహీనాః ॥ ౭౩.౨౯॥

బ్రహ్మాదిభిస్తత్ప్రవరైరబోధ్యం
త్వాం దేవ మూర్తాః స్వమనంతనత్యా ।

ప్రబోధమిచ్చన్తి న తేషు బుద్ధి -
రుదారకీర్తిష్యపి వేదహీనాః || ౭౩.౩౦||

జన్మాన్తరైర్వేదవిదాం వివేక -
బుద్ధిర్భవేన్నాథ తవ ప్రసాదాత్ |
త్వల్లబ్ధలాభస్య న మానుషత్వం
న దేవగన్ధర్వగతిః శివం స్యాత్ || ౭౩.౩౧||

త్వం విష్ణురూపోఽసి భవాన్ సుసూక్ష్మః
స్థూలోఽసి చేదం కృతకృత్యతాయాః |
స్థూలః సుసూక్ష్మః సులభోఽసి దేవ
త్వద్వాహ్యవృత్త్యా నరకే పతన్తి || ౭౩.౩౨||

కిముచ్యతే వా భవతి స్థితేఽస్మిన్
ఖాత్యేన్ద్రవహ్నోర్కమహీమరుద్ధిభిః |
తత్త్వైః సతోయైః సమరూపధారి-
ణ్యాత్మస్వరూపే వితతస్వభావే || ౭౩.౩౩||

ఇతి స్తుతిం మే భగవన్ననన్త
జుషస్య భక్తస్య విశేషతశ్చ |
సృష్టిం సృజన్వేతి తవోదితస్య
సర్వజ్ఞతాం దేహి నమోఽస్తు విష్ణోః || ౭౩.౩౪||

చతుర్ముఖో యో యది కోటివక్త్రో
భవేన్నరః క్వాపి విశుద్ధచేతాః |
స తే గుణానామయుత్తైరనేకై -
ర్వదేత్ తదా దేవవర ప్రసీద || ౭౩.౩౫||

సమాధియుక్తస్య విశుద్ధబుద్ధే -
స్త్యద్భావభావైకమనోఽనుగస్య |
సదా హృదిస్థోఽసి భవాన్నమస్తే
న సర్వగస్యాస్తి పృథగ్వ్యవస్థా || ౭౩.౩౬||

ఇతి ప్రకాశం కృతమేతదీశ
స్తవం మయా సర్వగతం విబుధ్వా |
సంసారచక్రమమాణయుక్త్యా

భీతం పునిహ్యమ్యత కేవలత్వమ్ || ౭౩.౩౭||

శ్రీవరాహ ఉవాచ |

ఇతి స్తుతస్తదా దేవో రుద్రేణామితతేజసా |

ఉవాచ వాక్యం సస్తుష్టో మేఘగమ్భీరనిఃస్వనః || ౭౩.౩౮||

విష్ణురువాచ |

వరం వరయ భద్రం తే దేవదేవ ఉమాపతే |

న భేదశ్చావయోర్దేవ ఏకావావాముభావపి || ౭౩.౩౯||

రుద్ర ఉవాచ |

బ్రహ్మణాఽహం నియుక్తస్తు ప్రజాః సృజ ఇతి ప్రభో |

తత్ర జ్ఞానం ప్రయచ్ఛస్య త్రివిధం భూతభావనమ్ || ౭౩.౪౦||

విష్ణురువాచ |

సర్వజ్ఞస్త్వం న సన్దేహో జ్ఞానరాశిః సనాతనః |

దేవానాం చ వరం పూజ్యః సర్వదా త్వం భవిష్యసి || ౭౩.౪౧||

ఏవముక్తః పునర్వాక్యమువాచోమాపతిర్ముదా |

ఆస్యం దేహి వరం దేవ ప్రసిద్ధం సర్వజన్తుషు || ౭౩.౪౨||

మూర్తో భూత్వా భవానేవ మామారాధయ కేశవ |

మాం వహస్య చ దేవేశ వరం మత్తో గృహోణ చ |

యేనాహం సర్వదేవానాం పూజ్యాత్ పూజ్యతరో భవే || ౭౩.౪౩||

విష్ణురువాచ |

దేవకార్యావతారేషు మానుషత్వముపాగతః |

త్వామేవారాధయిష్యామి త్వం చ మే వరదో భవ || ౭౩.౪౪||

యత్ త్వయోక్తం వహస్వేతి దేవదేవ ఉమాపతే |

సోఽహం వహామి త్వాం దేవం మేఘో భూత్వా శతం సమాః || ౭౩.౪౫||

ఏవముక్తాః హరిర్మేఘః స్వయం భూత్వా మహేశ్వరమ్ |

ఉజ్జహార జలాత్ తస్మాద్వాక్యం చేదమువాచ హ || ౭౩.౪౬||

య ఏతే దశ చైకశ్చ పురుషాః ప్రాకృతాః ప్రభో |

తే వైరాజా మహిం యాతా ఆదిత్యా ఇతి సంజ్ఞితాః || ౭౩.౪౭||

మదంశో ద్వాదశో యస్తు విష్ణునామా మహీతలే |

అవతీర్ణో భవంతం తు ఆరాధయతి శక్కుర ॥ ౭౩.౪౮॥

ఏవముక్త్యా స్వకాదంశాత్ స్పృష్ట్యాదిత్యం ఘనం తథా ।
నారాయణః శబ్దవచ్చ న విద్యుః క్వ లయం గతః ॥ ౭౩.౪౯॥

రుద్ర ఉవాచ ।

ఏవమేష హరిర్దేవః సర్వగః సర్వభావనః ।
వరదోఽభూత్ పురా మహ్యం తేనాహం దైవతైర్వరః ॥ ౭౩.౫౦॥

నారాయణాత్ పరో దేవో న భూతో న భవిష్యతి ।
ఏతద్దహస్యం వేదానాం పురాణానాం చ సత్తమ ।
మయా వః కీర్తితం సర్వం యథా విష్ణురేహేజ్యతే ॥ ౭౩.౫౧॥

॥ ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్చాస్త్రే త్రిసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥ ౭౩॥

శ్రీవరాహపురాణే చతుఃసప్తతితమోఽధ్యాయః

శ్రీవరాహ ఉవాచ ।

పునస్తే ఋషయః సర్వే తం పప్రచ్ఛుః సనాతనమ్ ।
రుద్రం పురాణపురుషం శాశ్వతం ద్రువమవ్యయమ్ ।
విశ్వరూపమజం శమ్భుం త్రినేత్రం శూలపాణీనమ్ ॥ ౭౪.౧॥

ఋషయః ఉచుః ।

త్వం పరః సర్వదేవానామస్మాకం చ సురేశ్వర ।
పృచ్ఛామ తేన త్వాం ప్రశ్నమేకం తద్వక్తుమర్హసి ॥ ౭౪.౨॥

భూమిప్రమాణసంస్థానం పర్వతానాం చ విస్తరమ్ ।
సముద్రాణాం నదీనాం చ బ్రహ్మాణ్ణస్య చ విస్తరమ్ ।
అస్మాకం బ్రూహి కృపయా దేవదేవ ఉమాపతే ॥ ౭౪.౩॥

రుద్ర ఉవాచ ।

సర్వేష్యేవ పురాణేషు భూర్లోకః పరికీర్త్యతే ।
బ్రహ్మవిష్ణుభవదీనాం వాయవ్యే చ సవిస్తరమ్ ॥ ౭౪.౪॥

ఇదానీం చ ప్రవక్ష్యామి సమాసాధ్వః క్షమాన్తరమ్ ।
తన్నిబోధత ధర్మజ్ఞా గదతో మమ సత్తమాః ॥ ౭౪.౫॥

యోఽసౌ సకలవిద్యావబోధితపరమాత్మరూపీ విగతకల్మషః

పరమాణురచిన్వ్యాత్మా నారాయణః సకలలోకాలోకవ్యాపీ
 పీతాంబురోరువక్షః క్షితిధరో గుణతోముఖ్యతస్తు -
 అణుమహద్ధీర్ఘపూస్వమకృతమలోహితమిత్యేవమాద్యోపలక్షిత -
 విజ్ఞానమాత్రరూపమ్ । స భగవాంస్త్రిప్రకారః సత్త్వరజస్తమోద్దిక్తః
 సలిలం ససర్జ । తచ్చ సృష్ట్యానాదిపురుషః పరమేశ్వరో నారాయణః
 సకలజగన్మయః సర్వమయో దేవమయో యజ్ఞమయ ఆపోమయ
 ఆపోమూర్తిర్యోగనిద్రయా సుప్తస్య తస్య నాభౌ తదబ్జం నిఃససార ।
 తస్మిన్సకలవేదనిధిరచిన్వ్యాత్మా పరమేశ్వరో బ్రహ్మ ప్రజాపతి-
 రభవత్ స చ సనకసనన్దసనత్కుమారాదీన్ జ్ఞానధర్మిణః
 పూర్వముత్పాద్య పశ్చాన్ననుం స్వాయమ్భువం మరీచ్యాదీన్ దక్షాన్తాన్ ససర్జ ।
 యః స్వాయమ్భువో మనుర్భగవతా సృష్టస్తస్మాదారభ్య భువనస్యాతివిస్తరో
 వర్ణ్యతే । తస్య చ మనోర్ద్ధ్వా పుత్రౌ బభూవతుః ప్రియవ్రతోత్తానపాదౌ ।
 ప్రియవ్రతస్య దశ పుత్రా బభూవుః । ఆగ్నీష్ట్రోఽగ్నిబాహుర్మేధో మేధాతిథిర్ధ్రువో
 జ్యోతిష్యాన్ ద్యుతిమాన్ హవ్యవపుష్కత్సవనాన్తాః ।
 స చ ప్రియవ్రతః సప్తదీప్వపేషు సప్త పుత్రాన్ స్థాపయామాస ।
 తత్ర చాగ్నీధ్రం జమ్బూద్వీపేశ్వరం చక్రే ।
 శాకదీప్వేశ్వరం మేధాతిథిం కుశే జ్యోతిష్మన్తం క్రౌఞ్చే ద్యుతిమన్తం
 శాల్యలే వపుష్మన్తం గోమేదన్యేశ్వరం హవ్యం పుష్కరాధిపతిం సవనమితి ।
 పుష్కరేశస్యాపి సవనస్య ద్వా పుత్రౌ మహావీతధాతకీ భవేతామ్ ॥
 తయోర్దేశౌ గోమేదశ్చ నామ్నా వ్యవస్థితౌ ।
 ధాతకేర్ధాతకీఖణ్డం కుముదస్య చ కౌముదమ్ ।
 శాల్యలాధిపతేరపి వపుష్మన్తస్య త్రయః పుత్రాః సకుశవైద్యుతజిమూతనామానః ।
 సకుశస్య సకుశనామా దేశః వైద్యుతస్య వైద్యుతః ।
 జిమూతస్య జిమూత ఇతి ఏతే శాల్యలేర్దేశౌ ఇతి తథా చ ద్యుతిమతః సప్త
 పుత్రకాః కుశలో మనుగోష్ఠాష్టః పీవరోద్యాన్ధకారకమునిదున్దుభిశ్చేతి ।
 తన్నామ్నా క్రౌఞ్చే సప్త మహాదేశనామాని ।
 కుశదీప్వేశ్వరస్యాపి జ్యోతిష్మతః సప్తైవ పుత్రాస్తద్యథా
 ఉద్భిదో వేణుమాంచైవ రథోపలమ్బనో ధృతిః ప్రభాకరః కపిల ఇతి ।
 తన్నామాన్యేవ వర్షాణీ ద్రష్టవ్యాని ।
 శాకాధిపస్యాపి సప్త పుత్రా మేధాతిథేస్తద్యథా
 శాన్తభయశిశిరసుఖోదయన్నన్దశివక్షేమకర్షువా ఇతి ।

ఏతే సప్త పుత్రాః ఏతన్నామాన్యేవ వర్షాణి ।
 అథ జమ్బూద్వీపేశ్వరస్యాపి ఆగ్నీధ్రస్య నవ పుత్రా బభూవుః ।
 తద్యథా నాభిః కిమ్పురుషో హరివర్ష ఇలావృతో రమ్యకో
 హిరణ్మయః కురుర్భద్రాశ్వః కేతుమాలశ్చేతి । ఏతన్నామాన్యేవ వర్షాణి ।
 నాభేర్దేమవస్తం హేమకూటం కిమ్పురుషం నైషధం హరివర్షం
 మేరుమధ్యమిలావృతం నీలం రమ్యకం శ్వేతం హిరణ్మయం
 ఉత్తరం చ శృంగవతః కురవో మాల్యవస్తం భద్రాశ్వం
 గన్ధమాదనం కేతుమాలమితి । ఏవం స్వామ్యముఖవేఽన్తరే భువనప్రతిష్ఠా ।
 కల్పే కల్పే చైవమేవ సప్త సప్త పార్థివైః క్రియతే భూమేః పాలనం
 వ్యవస్థా చ । ఏష స్వభావః కల్పస్య నదా భవతీతి ।
 అత్ర నాభేః సర్గం కథయామి । నాభిర్మేరుదేవ్యాం పుత్రమజనయద్-
 ఋషభనామానమ్ । తస్య భరతో జజ్ఞే పుత్రశ్చ తావదగ్రజః ।
 తస్య భరతస్య పితా ఋషభో హిమార్ద్రేర్దక్షిణం వర్షమదాదాభరతం నామ ।
 భరతస్యాపి పుత్రః సుమతిర్నామా ।
 తస్య రాజ్యం దత్త్వా భరతోఽపి వనం యయౌ ।
 సుమతేస్తేజస్తతుప్త్రః సత్సుర్నామా । తస్యాపీన్ద్ర్యద్యుమ్నో నామ ।
 తస్యాపి పరమేష్ఠీ తస్యాపి ప్రతిహారా తస్య నిఖాతః
 నిఖాతస్య ఉన్నేతా ఉన్నేతురప్యభావస్తస్యోద్ధాతా తస్య
 ప్రస్తోతా ప్రస్తోతుశ్చ విభుః విభోః పృథుః పృథోరనన్తః
 అనన్తస్యాపి గయః గయస్య నయన్తస్య విరాటః ।
 తస్యాపి మహావీర్యస్తతః సుధీమాన్ ధీమతో మహాన్
 మహతో భౌమనో భౌమనస్య త్వష్టా త్వష్టుర్విరజాః
 తస్య రాజో రాజస్య శతజిత ।
 తస్య పుత్రశతం జజ్ఞే తేనేమా వర్ధితాః ప్రజాః ।
 తైరిదం భారతం వర్షం సప్తద్వీపం సమాజ్కీ-తమ్ ॥ ౭౪.౬ ॥
 తేషాం వంశప్రసూత్యా తు భుక్తేయం భారతీ ప్రజా ।
 కృతత్రేతాదియుక్త్యా తు యుగాఖ్యా హ్యేకసప్తతిః ॥ ౭౪.౭ ॥
 భువనస్య ప్రసన్గేన మన్వన్తరమిదం శుభమ్ ।
 స్వామ్యముఖవం చ కథితం మనోర్ద్విపాన్నిబోధత ॥ ౭౪.౮ ॥
 ॥ ఇతి శ్రీమరాహపురాణే భగవచ్ఛాస్త్రే చతుఃసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥ ౭౪ ॥

శ్రీవరాహపురాణే పంచసప్తతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ ।

అత ఉార్ధ్వం ప్రవక్ష్యామి జమ్బూద్వీపం యథాతథమ్ ।

సంఖ్యం చాపి సముద్రాణాం ద్వీపానాం చైవ విస్తరమ్ ॥ ౭౫.౧॥

యావన్తి చైవ వర్షాణి తేషు నద్యశ్చ యాః స్మృతాః ।

మహాభూతప్రమాణం చ గతిం చన్ద్యార్కయోః పృథక్ ॥ ౭౫.౨॥

ద్వీపభేదసహస్రాణి సప్తస్వస్థర్గతాని చ ।

న శక్యన్తే క్రమేణోహ వక్తుం యైర్వివేకం జగత్ ॥ ౭౫.౩॥

సప్తద్వీపాన్ ప్రవక్ష్యామి చన్ద్యాదిత్యగ్రహైః సహ ।

యేషాం మనుష్యాస్తర్కేణ ప్రమాణాని ప్రచక్షతే ॥ ౭౫.౪॥

అచిన్త్యాః ఖలు యే భావా న తాన్స్తర్కేణ సాధయేత్ ।

ప్రకృతిభ్యః పరం యచ్చ తదచిన్త్యం విభావ్యతే ॥ ౭౫.౫॥

నవ వర్షం ప్రవక్ష్యామి జమ్బూద్వీపం యథాతథమ్ ।

విస్తరాన్మణ్డలాచ్యైవ యోజనైస్తన్నిబోధత ॥ ౭౫.౬॥

శతమేకం సహస్రాణాం యోజనానాం సమన్తతః ।

నానాజనపదాకీర్ణం యోజనైర్వివిధైః శుభైః ॥ ౭౫.౭॥

సిద్ధచారణసంక్లీర్ణం పర్వతైరుపశోభితమ్ ।

సర్వధాతువివృద్ధైశ్చ శిలాజాలసముద్భవైః ।

పర్వతప్రభవాభిశ్చ నదీభిః సర్వతశ్చితమ్ ॥ ౭౫.౮॥

జమ్బూద్వీపః పృథుః శ్రీమాన్ సర్వతః పరిమణ్డలః ।

నవభిశ్చావృతః శ్రీమాన్ భువనైర్భూతభావనః ॥ ౭౫.౯॥

లవణేన సముద్రేణ సర్వతః పరివారితః ।

జమ్బూద్వీపస్య విస్తారాత్ సమేన తు సమన్తతః ॥ ౭౫.౧౦॥

తస్య ప్రాగాయతా దీర్ఘా షడతే వర్షపర్వతాః ।

ఉభయత్రావగాఢాశ్చ సముద్రౌ పూర్వపశ్చిమౌ ॥ ౭౫.౧౧॥

హిమస్రాయశ్చ హిమవాన్ హేమకూటశ్చ హేమవాన్ ।

సర్వత్ర సుసుఖశ్చాపి నిషధః పర్వతో మహాన్ ॥ ౭౫.౧౨॥

చతుర్వర్ణః స సౌవర్ణో మేరుశ్చోల్బమయో గిరిః ।
 వృత్తాకృతిప్రమాణశ్చ చతురస్రః సముచ్చితః ॥ ౭౫.౧౩॥
 నానావర్ణస్తు పార్శ్వేషు ప్రజాపతిగుణాన్వితః ।
 నాభిమణ్డలసమ్భూతో బ్రహ్మణః పరమేష్ఠినః ॥ ౭౫.౧౪॥
 పూర్వతః శ్వేతవర్ణస్తు బ్రహ్మణ్యం తేన తస్య తత్ ।
 పీతశ్చ దక్షిణేనాసౌ తేన వైశ్యత్వమిష్యతే ॥ ౭౫.౧౫॥
 భృంజపత్రనిభశ్చాసౌ పశ్చిమేన యతోఽథ సః ।
 తేనాస్య శూద్రతా ప్రోక్తా మేరోర్నామార్థకర్మణః ॥ ౭౫.౧౬॥
 పార్శ్వముత్తరతస్తస్య రక్తవర్ణం విభావ్యతే ।
 తేనాస్య క్షత్రభావః స్యాదితి వర్ణాః ప్రకీర్తితాః ॥ ౭౫.౧౭॥
 వృత్తః స్వభావతః ప్రోక్తో వర్ణతః పరిమాణతః ।
 నీలశ్చ వైడూర్యమయః శ్వేతశ్చక్లో హిరణ్మయః ।
 మయూరబద్ధివర్ణస్తు శాతకౌమ్భశ్చ శ్శృంజవాన్ ॥ ౭౫.౧౮॥
 ఏతే పర్వతరాజానః సిద్ధచారణసేవితాః ।
 తేషామన్తరవిష్కంభో నవసాహస్ర ఉచ్యతే ॥ ౭౫.౧౯॥
 మధ్యే త్వలావృతం నామ మహామేరోః స సమ్భవః ।
 నవైవ తు సహస్రాణి విస్తీర్ణః సర్వతశ్చ సః ॥ ౭౫.౨౦॥
 మధ్యం తస్య మహామేరుర్విధూమ ఇవ పావకః ।
 వేద్యర్థం దక్షిణం మేరోరుత్తరార్థం తథోత్తరమ్ ॥ ౭౫.౨౧॥
 వర్షాణి యాని షడత్ర తేషాం తే వర్షపర్వతాః ।
 యోజనాగ్రం తు వర్షాణాం సర్వేషాం తద్విధీయతే ॥ ౭౫.౨౨॥
 ద్వే ద్వే వర్షే సహస్రాణాం యోజనానాం సముచ్చయః ।
 జమ్బూద్వీపస్య విస్తారస్తేషామాయామ ఉచ్యతే ॥ ౭౫.౨౩॥
 యోజనానాం సహస్రాణి శతౌ ద్వౌ చాయతౌ గిరీ ।
 నీలశ్చ నిషధశ్చైవ తాభ్యాం హీనాశ్చ యే పరే ।
 శ్వేతశ్చ హేమకూటశ్చ హిమవాఙ్ఘ్రుజ్జవాంశ్చ యః ॥ ౭౫.౨౪॥
 జమ్బూద్వీపప్రమాణేన నిషధః పరికీర్తితః ।
 తస్మాద్ద్వాదశభాగేన హేమకూటః ప్రహీయతే ।

హిమవాన్ వింశభాగేన హేమకూటాత్ ప్రహీయతే || ౭౫.౨౫||

అష్టాశీతిసహస్రాణి హేమకూటో మహాగిరిః |

అశీతిర్హిమవాన్ శైల ఆయతః పూర్వపశ్చిమే || ౭౫.౨౬||

ద్వీపస్య మణ్డలీభావాద్ధ్రాసవృద్ధీ ప్రకీర్త్యతే |

వర్షాణాం పర్వతానాం చ యథా చేమే తథోత్తరమ్ || ౭౫.౨౭||

తేషాం మధ్యే జనపదాస్తాని వర్షాణి చైవ తత్ |

ప్రాతవిషమైస్తైస్తు పర్వతైరావృతాని తు || ౭౫.౨౮||

సస్తతాని నదీభేదైరగమ్యాని పరస్పరమ్ |

వసన్తి తేషు సత్త్వాని నానాజాతీని సర్వశః || ౭౫.౨౯||

ఏతద్దైమవతం వర్షం భారతీ యత్ర సస్తతిః |

హేమకూటం పరం యత్ర నామ్నా కిమ్పురుషోత్తమః || ౭౫.౩౦||

హేమకూటాత్ తు నిషధం హరివర్షం తదుచ్యతే |

హరివర్షాత్ పరం చైవ మేరుపార్శ్వ ఇలావృతమ్ || ౭౫.౩౧||

ఇలావృతాత్ పరం నీలం రమ్యకం నామ విశ్రుతమ్ |

రమ్యకాచ్ఛ పరం శ్వేతం విశ్రుతం తద్ధిరణ్మయమ్ |

హిరణ్మయాత్ పరం చైవ శృంగవన్తం కురుః స్మృతమ్ || ౭౫.౩౨||

ధనుఃసంస్థే తు ద్వే వర్షే విజ్ఞేయే దక్షిణోత్తరే |

ద్వీపాని ఖలు చత్వారి చతురస్రమిలావృతమ్ || ౭౫.౩౩||

ఆర్వాకృ నిషధస్యాథ వేద్యర్థం దక్షిణం స్మృతమ్ |

పరం శృంగవతో యచ్ఛ వేద్యర్థం హి తదుత్తరమ్ || ౭౫.౩౪||

వేద్యర్థే దక్షిణే త్రిణి వర్షాణి త్రిణి చోత్తరే |

తయోర్మధ్యే తు విజ్ఞేయో యత్ర మేరుస్త్విలావృతః || ౭౫.౩౫||

దక్షిణేన తు నీలస్య నిషధస్యోత్తరేణ చ |

ఉదగాయతో మహాశైలో మాల్యవాన్నామ పర్వతః || ౭౫.౩౬||

యోజనానాం సహస్రే ద్వే విష్కమోచ్ఛ్చయ ఏవ చ |

ఆయామతశ్చతుస్త్రింశత్ సహస్రాణి ప్రకీర్తితః || ౭౫.౩౭||

తస్య ప్రతీచ్యాం విజ్ఞేయః పర్వతో గన్ధమాదనః |

ఆయామోచ్యయవిస్తారాత్ తుల్యో మాల్యవతా తు సః || ౭౫.౩౮ ||

పరిమణ్ణలస్తయోర్మధ్యే మేరుః కనకపర్వతః |

చతుర్వర్ణః ససౌవర్ణశ్చతురస్రః సముచ్చితః || ౭౫.౩౯ ||

అవ్యక్తా ధాతవః సర్వే సముత్పన్నా జలాదయః |

అవ్యక్తాత్ పృథివీపద్మం మేరుస్తస్య చ కర్ణికా || ౭౫.౪౦ ||

చతుష్పత్రం సముత్పన్నం వ్యక్తం పఞ్చగుణం మహత్ |

తతః సర్వాః సముద్భూతా వితతా హి ప్రవృత్తయః || ౭౫.౪౧ ||

అనేకకల్పజీవద్భిః పురుషైః పుణ్యకారిభిః |

కృతాత్మభిర్మహాత్మభిః ప్రాప్యతే పురుషోత్తమః || ౭౫.౪౨ ||

మహాయోగీ మహాదేవో జగద్ధ్యయో జనార్దనః |

సర్వలోకగతోఽనన్తో వ్యాపకో మూర్తిరవ్యయః || ౭౫.౪౩ ||

న తస్య ప్రాకృతా మూర్తిర్మాంసమేదోఽస్థిసమ్భవా |

యోగీత్వాచ్యేశ్వరత్వాచ్చ సత్త్వరూపధరో విభుః || ౭౫.౪౪ ||

తన్నిమిత్తం సముత్పన్నం లోకే పద్మం సనాతనమ్ |

కల్పశేషస్య తస్యాదౌ కాలస్య గతిరీదృశీ || ౭౫.౪౫ ||

తస్మిన్ పద్మే సముత్పన్నో దేవదేవశ్చతుర్ముఖః |

ప్రజాపతిపతిర్దేవ ఈశానో జగతః ప్రభుః || ౭౫.౪౬ ||

తస్య బీజనిసర్గం హి పుష్కరస్య యథార్థవత్ |

కృత్స్నం ప్రజానిసర్గేణ విస్తరేణైవ వర్ణ్యతే || ౭౫.౪౭ ||

తదమ్బు వైష్ణవః కాయో యతో రత్నవిభూషితః |

పద్మాకారా సముత్పన్నా పృథివీ సవనద్రుమా || ౭౫.౪౮ ||

తత్ తస్య లోకపద్మస్య విస్తరం సిద్ధభాషితమ్ |

వర్ణ్యమానం విభాగేన క్రమశః శృణుత ద్విజాః || ౭౫.౪౯ ||

మహావర్షాణి ఖ్యాతాని చత్వార్యత్ర చ సంస్థితాః |

తత్ర పర్వతసంస్థానో మేరుర్నామ మహాబలః || ౭౫.౫౦ ||

నానావర్షః స పార్శ్వేషు పూర్వతః శ్వేత ఉచ్యతే |

పీతం చ దక్షిణం తస్య భృంగవర్ణం తు పశ్చిమమ్ || ౭౫.౫౧ ||

ఉత్తరం రక్తవర్ణం తు తస్య పార్శ్వం మహాత్మనః ।
 మేరుస్తు శోభతే శుక్లో రాజవంశే తు ధిష్ఠితః ॥ ౭౫.౫౨ ॥
 తరుణాదిత్యసంజ్ఞాశో విధూమ ఇవ పావకః ।
 యోజనానాం సహస్రాణి చతురాశీతిరుచ్చితః ॥ ౭౫.౫౩ ॥
 ప్రవిష్టః షోడశాధస్తాద్విస్తృతః షోడశైవ తు ।
 శరావసంస్థితత్వాచ్చ ద్వాత్రింశన్నూర్ధ్వి విస్తృతః ॥ ౭౫.౫౪ ॥
 విస్తారస్త్రిగుణశ్చాస్య పరిణాహః సమస్తతః ।
 మణ్డలేన ప్రమాణేన వ్యస్యమానం తదిష్యతే ॥ ౭౫.౫౫ ॥
 నవతిశ్చ సహస్రాణి యోజనానాం సమస్తతః ।
 తతః షట్కూఢికానాం చ వ్యస్యమానం ప్రకీర్తితమ్ ।
 చతురస్రేణ మానేన పరిణాహః సమస్తతః ॥ ౭౫.౫౬ ॥
 స పర్వతో మహాదివ్యో దివ్యోషధిసమన్వితః ।
 స వస్తేరావృతః సర్వో జాతరూపమయైః శుభైః ॥ ౭౫.౫౭ ॥
 తత్ర దేవగణాః సర్వే గన్ధర్వోరగరాక్షసాః ।
 శైలరాజే ప్రమోదన్తే తథైవాప్సరసాం గణాః ॥ ౭౫.౫౮ ॥
 స తు మేరుః పరివృతో భవనైర్భూతభావనైః ।
 చత్వారో యస్య దేశాస్తు నానాపార్శ్వేషు ధిష్ఠితాః ॥ ౭౫.౫౯ ॥
 భద్రాశ్వో భారతశ్చైవ కేతుమాలశ్చ పశ్చిమే ।
 ఉత్తరే కురవశ్చైవ కృతపుణ్యప్రతిశ్రయాః ॥ ౭౫.౬౦ ॥
 కర్ణికా తస్య పద్మస్య సమస్తాత్ పరిమణ్డలా ।
 యోజనానాం సహస్రాణి యోజనానాం ప్రమాణతః ॥ ౭౫.౬౧ ॥
 తస్య కేసరజాలాని నవషట్ చ ప్రకీర్తితాః ।
 చతురశీతిరుత్పేథో వివరాన్తరగోచరాః ॥ ౭౫.౬౨ ॥
 త్రింశచ్ఛాపి సహస్రాణి యోజనానాం ప్రమాణతః ।
 తస్య కేసరజాలాని వికీర్ణాని సమస్తతః ॥ ౭౫.౬౩ ॥
 శతసాహస్రమాయామమశీతిః పృథులాని చ ।
 చత్వారి తత్ర పర్ణాని యోజనానాం చతుర్దశ ॥ ౭౫.౬౪ ॥
 తత్ర యా సా మయా తుభ్యం కర్ణికేత్యభివిశ్రుతా ।

తాం వర్ణ్యమానామేకాగ్ర్యాత్ సమాసేన నిబోధత |
 మణిపర్ణశతైశ్చిత్రాం నానావర్ణప్రభాసితామ్ || ౭౫.౬౫ ||
 అనేకపర్ణనిచయం సౌవర్ణమరుణప్రభమ్ |
 కాన్తం సహస్రపర్వాణం సహస్రోదరకన్దరమ్ |
 సహస్రశతపత్రం చ వృత్తమేకం నగోత్తమమ్ || ౭౫.౬౬ ||
 మణీరత్నా ర్షితైః శ్వభ్రైర్మణిభిశ్చిత్రవేదికైః |
 సువర్ణమణిచిత్రాఙ్గైర్మణిచర్చితతోరణైః || ౭౫.౬౭ ||
 తత్ర బ్రహ్మసభా రమ్యా బ్రహ్మర్షిజనసంఘాలా |
 నామ్నా మనోవ్రతీ నామ సర్వలోకేషు విశ్రుతా || ౭౫.౬౮ ||
 తత్రేశానస్య దేవస్య సహస్రాదిత్యవర్చసః |
 మహావిమానసంస్థస్య మహిమా వర్తతే సదా || ౭౫.౬౯ ||
 తత్ర సర్వే దేవగణాశ్చతుర్వక్త్రం స్వయంప్రుభుమ్ |
 ఇష్టాం పూజ్యనమస్కారైరర్చనీయముపస్థితాః || ౭౫.౭౦ ||
 యైస్తదా జితసంకల్పైర్బ్రహ్మచర్యం మహాత్మభిః |
 చీర్ణం చారుమనోభిశ్చ సదాచారపథి స్థితైః || ౭౫.౭౧ ||
 సమ్యగిష్టాం చ భుక్త్వా చ పితృదేవార్చనే రతాః |
 గృహశ్రమపరాస్తత్ర వినీతా అతిథిప్రియాః || ౭౫.౭౨ ||
 గృహిణః శుక్లకర్మస్థా విరక్తాః కారణాత్మకాః |
 యమైర్నియమదానైశ్చ దృఢనిర్దగ్ధకిల్బిషాః || ౭౫.౭౩ ||
 తేషాం నివసనం శుక్లబ్రహ్మలోకమనిన్దితమ్ |
 ఉపర్యుపరి సర్వాసాం గతీనాం పరమా గతిః |
 చతుర్దశసహస్రాణి యోజనానాం తు కీర్తితమ్ || ౭౫.౭౪ ||
 తతోర్ధరుచిరే కృష్ణే తరుణాదిత్యవర్చసి |
 మహాగిరౌ తతో రమ్యే రత్నధాతువిచిత్రితే || ౭౫.౭౫ ||
 నైకరత్నసమావాసే మణితోరణమన్దిరే |
 మేరోః సర్వేషు పార్శ్వేషు సమంతాత్ పరిమణ్ణలే || ౭౫.౭౬ ||
 త్రింశద్యోజనసాహస్రం చక్రపాదో నగోత్తమః |
 జారుధిశ్చైవ శైలేన్ద్ర ఇత్యేతే ఉత్తరాః స్మృతాః || ౭౫.౭౭ ||

ఏతేషాం శైలముఖ్యానాముత్తరేషు యథాక్రమః ।
 స్థలీరస్తరద్రోణ్యశ్చ సరాంసి చ నిబోధత ॥ ౭౫.౭౮॥
 దశయోజనవిస్తీర్ణా చక్రపాదోపనిర్గతా ।
 సా తూర్ధ్వవాహిని చాపి నదీ భూమా ప్రతిష్ఠితా ॥ ౭౫.౭౯॥
 సా పుర్యామమరావత్యాం క్రమమాణేన్ద్రసప్రభా ।
 తయా తిరస్కృతా వాఽపి సూర్యేన్ద్రజ్యోతిషాం గణాః ॥ ౭౫.౮౦॥
 ఉదయాస్తమితే నన్ద్యే యే సేవన్తే ద్విజోత్తమాః ।
 తాన్ తుష్యన్తే ద్విజాః సర్వానష్టావప్యచలోత్తమాన్ ॥ ౭౫.౮౧॥
 పరిభ్రమజ్ఞ్యోతిషాం యా సా రుద్రేన్ద్రమతా శుభా ॥ ౭౫.౮౨॥
 ॥ ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛాస్త్రే పంచసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥ ౭౫॥

శ్రీవరాహపురాణే షట్సప్తతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ ।
 తస్యైవ మేరోః పూర్వే తు దేశే పరమవర్చసే ।
 చక్రపాదపరిక్షిప్తే నానాధాతువిరాజితే ॥ ౭౬.౧॥
 తత్ర సర్వామరపురం చక్రపాదసముద్ధతమ్ ।
 దుర్ధర్షం బలదృష్టానాం దేవదానవరక్షసామ్ ।
 తత్ర జామ్బూనదమయః సుప్రాకారః సుతోరణః ॥ ౭౬.౨॥
 తస్యాప్యత్తరపూర్వే తు దేశే పరమవర్చసే ।
 అలోకజనసమ్పూర్ణా విమానశతసంకూలా ॥ ౭౬.౩॥
 మహావాపిసమాయుక్తా నిత్యం ప్రముదితా శుభా ।
 శోభితా పుష్పశబ్దైః పతాకాధ్వజమాలినీ ॥ ౭౬.౪॥
 దేవైర్యజ్ఞోఽస్పరోభిశ్చ ఋషిభిశ్చ సుశోభితా ।
 పురన్దరపురీ రమ్యా సమృద్ధా త్వమరావతీ ॥ ౭౬.౫॥
 తస్యా మధ్యేఽమరావత్యా వజ్రవైదూర్యవేదికా ।
 త్రైలోక్యగుణవిఖ్యాతా సుధర్మా నామ వై సభా ॥ ౭౬.౬॥
 తత్రాస్తే శ్రీపతేః శ్రీమాన్ సహస్రాక్షః శచీపతిః ।

సిద్ధాదిభిః పరివృతః సర్వాభిర్దేవయోనిభిః ॥ ౭౬.౭॥

తత్ర చైవ సువంశః స్యాద్భాస్కరస్య మహాత్మనః ।

సాక్షాత్ తత్ర సురాధ్యక్షః సర్వదేవనమస్మృతః ॥ ౭౬.౮॥

తస్యాశ్చ దిక్షు విస్తీర్ణా తత్తద్గుణసమన్వితా ।

తేజోవతీ నామ పురీ హుతాశస్య మహాత్మనః ॥ ౭౬.౯॥

తత్తద్గుణవతీ రమ్యా పురీ వైవస్వతస్య చ ।

నామ్నా సంయమనీ నామ పురీ త్రైలోక్యవిశ్రుతా ॥ ౭౬.౧౦॥

తథా చతుర్థే దిగ్భాగే నైర్మతాధిపతేః శుభా ।

నామ్నా కృష్ణావతీ నామ విరూపాక్షస్య ధీమతః ॥ ౭౬.౧౧॥

పంచమే హ్యుత్తరపుటే నామ్నా శుద్ధవతీ పురీ ।

ఉదకాధిపతేః ఖ్యాతా వరుణస్య మహాత్మనః ॥ ౭౬.౧౨॥

తథా షష్ఠోత్తరే దేవస్వస్యోత్తరపుటే పురీ ।

వాయోర్గన్ధవతీ నామ ఖ్యాతా సర్వగుణోత్తరా ॥ ౭౬.౧౩॥

తస్యోత్తరపుటే రమ్యా గుహ్యకాధిపతేః పురీ ।

నామ్నా మహోదయా నామ శుభా వైదూర్యవేదికా ॥ ౭౬.౧౪॥

తథాష్టమేఽన్తరపుటే ఈశానస్య మహాత్మనః ।

పురీ మనోహరా నామ భూతైర్నానావిధైర్ముతా ।

పుష్పైర్ధన్వైశ్చ వివిధైర్వనైరాశ్రమసంస్థితైః ॥ ౭౬.౧౫॥

ప్రార్థ్యతే దేవలోకోఽయం స స్వర్గ ఇతి కీర్తితః ॥ ౭౬.౧౬॥

॥ ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛ్రీ షట్సప్తతితమోఽధ్యాయః ॥ ౭౬ ॥

శ్రీవరాహపురాణే సప్తసప్తతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ ।

యదేతత్ కర్ణికామూలం మేరోర్మధ్యం ప్రకీర్తితమ్ ।

తద్యోజనసహస్రాణి సఙ్ఖ్యయా మానతః స్మృతమ్ ॥ ౭౭.౧॥

చత్వారింశత్ తథా చాష్టౌ సహస్రాణి తు మణ్డలైః ।

శైలరాజస్య తత్ర మేరుమూలమితి స్మృతమ్ ॥ ౭౭.౨॥

తేషాం గిరిసహస్రాణామనేకానాం మహోచ్ఛయః ।
 దిగష్టా చ పునస్తస్య మర్యాదాపర్వతాః శుభాః ॥ ౭౭.౩॥
 జఠరో దేవకూటశ్చ పూర్వస్యాం దిశి పర్వతౌ ।
 పూర్వపశ్చాయతావేతావర్ణవాస్తర్వ్యవస్థితౌ ।
 మర్యాదాపర్వతానేతానష్టానాహుర్మనీషిణః ॥ ౭౭.౪॥
 యోఽసౌ మేరుర్ద్విజశ్రేష్ఠాః ప్రోక్తః కనకపర్వతః ।
 విష్కమాభాంస్తస్య వక్ష్యామి శృణుధ్వం గదతస్తు తాన్ ॥ ౭౭.౫॥
 మహాపాదాస్తు చత్వారో మేరోరథ చతుర్దిశమ్ ।
 యైర్న చచాల విష్టభా సప్తద్వీపవతీ మహీ ॥ ౭౭.౬॥
 దశయోజనసాహస్రం వ్యాయామస్తేషు శక్యతే ।
 తిర్యగూర్ధ్వం చ రచితా హరితాలతపైర్వృతాః ॥ ౭౭.౭॥
 మనఃశిలాదరీభిశ్చ సువర్ణమణిచిత్రితాః ।
 అనేకసిద్ధభవనైః క్రీడాస్థానైశ్చ సుప్రభాః ॥ ౭౭.౮॥
 పూర్వేణ మన్దరస్తస్య దక్షిణే గన్ధమాదనః ।
 విపులః పశ్చిమే పార్శ్వే సుపార్శ్వశోఽత్తరే స్థితః ॥ ౭౭.౯॥
 తేషాం శృంగేషు చత్వారో మహావృక్షాః ప్రతిష్ఠితాః ।
 దేవదైత్యాస్పరోభిశ్చ నేవితా గుణసంఘ్నయైః ॥ ౭౭.౧౦॥
 మన్దరస్య గిరేః శృంగే కదమ్బో నామ పాదపః ।
 ప్రలమ్బశాఖాశిఖరః కదమ్బశ్చైత్యపాదపః ॥ ౭౭.౧౧॥
 మహాకుమ్భప్రమాణైశ్చ పుష్పైర్వికచకేసరైః ।
 మహాగన్ధమనోజ్జైశ్చ శోభితః సర్వకాలజైః ॥ ౭౭.౧౨॥
 సమానేనాపరివృతో భువనైర్భూతభావనైః ।
 సహస్రమధికం సోఽథ గన్ధేనాపూరయన్ దిశః ॥ ౭౭.౧౩॥
 భద్రాశ్వో నామ వృక్షోఽయం వర్షాద్రేః కేతుసమ్భవః ।
 కీర్తిమాన్ రూపవాఞ్ఞీమాన్ మహాపాదపపాదపః ।
 యత్ర సాక్షాద్ధృషీకేశః సిద్ధసంక్షైర్నిషేవ్యతే ॥ ౭౭.౧౪॥
 తస్య భద్రకదమ్బస్య తథాశ్వవదనో హరిః ।
 ప్రాప్తవాంశ్చామరశ్రేష్ఠః స హి సానుం పునః పునః ॥ ౭౭.౧౫॥

తేన చాలోకితం వర్షం సర్వద్విపదనాయకాః ।
 యస్య నామ్నా సమాఖ్యాతో భద్రాశ్వేతి న సంశయః ॥ ౭౭.౧౬ ॥
 దక్షిణస్యాపి శైలస్య శిఖరే దేవసేవితే ।
 జమ్బూనఙ్ఘః పుష్పఫలా మహాశాఖోపశోభితః ॥ ౭౭.౧౭ ॥
 తస్యా హ్యతిప్రమాణాని స్వాదూని చ మృదూని చ ।
 ఫలాన్యమృతకల్పాని పతన్తి గిరిమూర్ధని ॥ ౭౭.౧౮ ॥
 తస్మాద్గిరివరశ్రేష్ఠాత్ ఫలప్రస్యన్దవాహినీ ।
 దివ్యా జామ్బూనదీ నామ ప్రవృత్తా మధువాహినీ ॥ ౭౭.౧౯ ॥
 తత్ర జామ్బూనదం నామ సువర్ణమనలప్రభమ్ ।
 దేవాలంకారమతులముత్పన్నం పాపనాశనమ్ ॥ ౭౭.౨౦ ॥
 దేవదానవగన్ధర్వయక్షరాక్షసగుహ్యకాః ।
 పపున్తదమృతప్రఖ్యం మధు జమ్బూఫలస్రవమ్ ॥ ౭౭.౨౧ ॥
 సా కేతుర్దక్షిణే వర్షే జమ్బూలోకేతి విశ్రుతా ।
 యస్యా నామ్నా సమాఖ్యాతా జమ్బూద్వీపేతి మానవైః ॥ ౭౭.౨౨ ॥
 విపులస్య చ శైలస్య దక్షిణేన మహాత్మనః ।
 జాతః శృణ్గోతి సుమహానశ్వత్థశ్చేతి పాదపః ॥ ౭౭.౨౩ ॥
 మహోచ్ఛాయో మహాస్కన్ధో వైకసత్త్వగుణాలయః ।
 కుమ్భప్రమాణై రుచిరైః ఫలైః సర్వర్తుకైః శుభైః ॥ ౭౭.౨౪ ॥
 స కేతుః కేతుమాలానాం దేవగన్ధర్వసేవితః ।
 కేతుమాలేతి విఖ్యాతో నామ్నా తత్ర ప్రకీర్తితః ।
 తన్నిబోధత విప్రేన్ద్రా నిరుక్తం నామకర్మణః ॥ ౭౭.౨౫ ॥
 క్షీరోదమథనే వృత్తే మాలా స్కన్ధే నివేశితాః ।
 ఇన్ద్రేణ చైత్యకేతోస్తు కేతుమాలస్తతః స్మృతః ।
 తేన తచ్చిహ్నితం వర్షం కేతుమాలేతి విశ్రుతమ్ ॥ ౭౭.౨౬ ॥
 సుపార్శ్వస్వోత్తరే శృణ్గో వటో నామ మహాద్రుమః ।
 న్యగ్రోధో విపులస్కన్ధో యస్త్రియోజనమణ్డలః ॥ ౭౭.౨౭ ॥
 మాల్యదామకలాపైశ్చ వివిధైస్తు సమన్తతః ।
 శాఖాభిర్ద్రుమ్బమానాభిః శోభితః సిద్ధసేవితః ॥ ౭౭.౨౮ ॥

ప్రలమ్బకుమ్భసద్మత్సైవైవరైః ఫలైః సదా ।

స హ్యుత్తరకురూణాం తు కేతువృక్షః ప్రకాశతే ॥ ౭౭.౨౯ ॥

ససత్కుమారావరజా మానసా బ్రహ్మణః సుతాః ।

సప్త తత్ర మహాభాగాః కురవో నామ విశ్రుతాః ॥ ౭౭.౩౦ ॥

తత్ర స్థిరగత్తైరాన్వైర్విరజస్కైర్మహాత్మభిః ।

అక్షయః క్షయపర్యంతో లోకః ప్రోక్తః సనాతనః ॥ ౭౭.౩౧ ॥

తేషాం నామాఙ్కీతం వర్షం సప్తానాం వై మహాత్మనామ్ ।

దివి చేహ చ విఖ్యాతా ఉత్తరాః కురవః సదా ॥ ౭౭.౩౨ ॥

॥ ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛ్రీ సప్తసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥ ౭౭ ॥

శ్రీవరాహపురాణే అష్టసప్తతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ ।

తథా చతుర్ణాం వక్ష్యామి శైలేన్ద్ర్యాణాం యథాక్రమమ్ ।

అనువిన్ద్యాని రమ్యాణి విహగైః కూజితాని చ ॥ ౭౮.౧ ॥

అనేకపక్షియుక్తాత్మశృంగైః సుబహుని చ ।

దేవానాం దివ్యనారీభిః సమం క్రీడామయాని చ ॥ ౭౮.౨ ॥

కిన్నరోద్ధీతఘుష్టాని శీతమన్దసుగన్ధిభిః ।

పవనైః సేవ్యమానాని రమణీయతరాణి చ ॥ ౭౮.౩ ॥

చతుర్దిక్షు విరాజన్తే నామతః శృణుతానఘాః ।

పూర్వే చైత్రరథం నామ దక్షిణే గన్ధమాదనమ్ ।

ప్రభావేణ సుతోయాని నవఖణ్డయుతాని చ ॥ ౭౮.౪ ॥

వనషణ్డాన్స్తథాఽఽక్రమ్య దేవతా లలనాయుతాః ।

యత్ర క్రీడన్తి చోద్దేశే ముదా పరమయా యుతాః ॥ ౭౮.౫ ॥

అనుబన్ధాని రమ్యాణి విహగైః కూజితాని చ ।

రత్నోపకీర్ణతిర్థాని మహాపుణ్యజలాని చ ॥ ౭౮.౬ ॥

అనేకజలయన్త్రైశ్చ నాదితాని మహాన్తి చ ।

శాఖాభిర్లమ్బమానాభీ రువత్పక్షికులాలిభిః ॥ ౭౮.౭ ॥

కమలోత్పలకహారశోభితాని సరాంసి చ |
 చతుర్భు తేషు గిరిషు నానాగుణయుతేషు చ || ౭౮.౮||
 అరుణోదం తు పూర్వేణ దక్షిణే మానసం స్మృతమ్ |
 అసితోదం పశ్చిమే చ మహాభద్రం తథోత్తరే |
 కుముదైః శ్వేతకపిలైః కహ్లానైర్భూషితాని చ || ౭౮.౯||
 అరుణోదయస్య యే శైలాః ప్రాచ్యా వై నామతః స్మృతాః |
 తాన్ కీర్త్యమానాంస్తత్వేన శృణుధ్వం గదతో మమ || ౭౮.౧౦||
 వికజ్జో మణిశృంఖలశ్చ సుపాత్రశ్చోపలో మహాన్ |
 మహాసీలోఽథ కుంభుశ్చ సుబిస్థుర్మదనస్తథా || ౭౮.౧౧||
 వేణునద్యః సుమేదాశ్చ నిషధో దేవపర్వతః |
 ఇత్యేతే పర్వతవరాః పుణ్యాశ్చ గిరయోఽపరే || ౭౮.౧౨||
 పూర్వేణ మన్దరాత్ సిద్ధాః పర్వతాశ్చ మదాయుతాః |
 సరసో మానసస్యేహ దక్షిణేన మహాచలాః || ౭౮.౧౩||
 యే కీర్తితా మయా తుభ్యం నామతస్తాన్ నిబోధత |
 శైలస్త్రిశిఖరశ్చైవ శిశిరశ్చాచలోత్తమః || ౭౮.౧౪||
 కపిశ్చ శతమక్షశ్చ తురగశ్చైవ సానుమాన్ |
 తామ్రాహశ్చ విషశ్చైవ తథా శ్వేతోదనో గిరిః || ౭౮.౧౫||
 సమూలశ్చైవ సరలో రత్నకేతుశ్చ పర్వతః |
 ఏకమూలో మహాశృంఖో గజమూలోఽపి శావకః || ౭౮.౧౬||
 పంచుశ్చైలశ్చ కైలాసో హిమవానచలోత్తమః |
 ఉత్తరా యే మహాశైలాస్తాన్ వక్ష్యామి నిబోధత || ౭౮.౧౭||
 కపిలః పిఙ్గలో భద్రః సరసశ్చ మహాచలః |
 కుముదో మధుమాంశ్చైవ గర్జనో మర్కటస్తథా || ౭౮.౧౮||
 కృష్ణశ్చ పాణ్డవశ్చైవ సహస్రశిరసస్తథా |
 పారియాత్రశ్చ శైలేన్ద్రః శృంఖవానచలోత్తమః |
 ఇత్యేతే పర్వతవరాః శ్రీమన్తః పశ్చిమే స్మృతాః || ౭౮.౧౯||
 మహాభద్రస్య సరస ఉత్తరేణ ద్విజోత్తమాః |
 యే పర్వతాః స్థితా విప్రాస్తాన్ వక్ష్యామి నిబోధత || ౭౮.౨౦||

హంసకూటో మహాశైలో వృషహంసశ్చ పర్వతః ।
 కపిజ్జాలశ్చ శైలేన్ద్ర ఇన్ద్రశైలశ్చ సానుమాన్ ॥ ౭౮.౨౧॥
 నీలః కనకశృంగశ్చ శతశృంగశ్చ పర్వతః ।
 పుష్కరో మేఘశైలోఽథ విరజాశ్చాచలోత్తమః ।
 జారుచిశ్చైవ శైలేన్ద్ర ఇత్యేతే ఉత్తరాః స్మృతాః ॥ ౭౮.౨౨॥
 ఇత్యేతేషాం తు ముఖ్యానాముత్తరేషు యథాక్రమమ్ ।
 స్థతీరస్తరద్రోణ్యశ్చ సరాంసి చ నిబోధత ॥ ౭౮.౨౩॥
 ॥ ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛ్రీ అష్టసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥ ౭౮॥

శ్రీవరాహపురాణే ఏకోనాశ్శీతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ ।
 సీతాస్తస్యాచలేన్ద్రస్య కుముదస్యాస్తరేణ చ ।
 ద్రోణ్యాం విహజ్గపుష్టాయాం నానాసత్త్వనిషేవితమ్ ॥ ౭౯.౧॥
 త్రియోజనశతాయామం శతయోజనవిస్తృతమ్ ।
 సురసామలపాసీయం రమ్యం తత్ర సురోచనమ్ ॥ ౭౯.౨॥
 ద్రోణమాత్రప్రమాణైశ్చ పుణ్డరీకైః సుగన్ధిభిః ।
 సహస్రశతపత్రైశ్చ మహాపద్మైరలక్ష్మితమ్ ॥ ౭౯.౩॥
 దేవదానవగన్ధర్వైర్మహాసర్వైరధిష్ఠితమ్ ।
 పుణ్యం తచ్ఛ్రీసరో నామ సప్రకాశమిహేహ చ ॥ ౭౯.౪॥
 ప్రసన్నసఖితైః పూర్ణం శరణ్యం సర్వదేహినామ్ ।
 తత్ర త్యేకం మహాపద్మం మధ్యే పద్మవనస్య చ ॥ ౭౯.౫॥
 కోటిపత్రప్రకలితం తరుణాదిత్యవర్చసమ్ ।
 నిత్యం వ్యాకోశమధురం చరత్వాదతిమణ్డలమ్ ॥ ౭౯.౬॥
 చారుకేసరజాలాఢ్యం మత్తభ్రమరనాదితమ్ ।
 తస్మిన్ మధ్యే భగవతీ సాక్షాత్ శ్రీర్పిత్యమేవ హి ।
 లక్ష్మీస్తు తం తదావాసం మూర్తిమన్తం న సంశయః ॥ ౭౯.౭॥
 సరసస్తస్య తీరే తు తస్మిన్ సిద్ధనిషేవితమ్ ।
 సదా పుష్పఫలం రమ్యం తత్ర బిల్వవనం మహత్ ॥ ౭౯.౮॥

శతయోజనవిస్తీర్ణం ద్వియోజనశతాయతమ్ ।

అర్ధకోశోచ్చశిఖరైర్మహావృక్షైః సమస్తతః ।

శాఖాసహస్రకలితైర్మహాస్కన్ధైః సమాకులమ్ ॥ ౭౯.౯॥

ఫలైః సహస్రసజ్జాతైః హరితైః పాణ్డురైస్తథా ।

అమృతస్వాదుసదృశైర్ఘోరీమాత్రైః సుగంధిభిః ॥ ౭౯.౧౦॥

శీర్ష్యద్భిశ్చ పతద్భిశ్చ కీర్ణభూమివనాస్తరమ్ ।

నామ్నా తచ్ఛీవనం నామ సర్వలోకేషు విశ్రుతమ్ ॥ ౭౯.౧౧॥

దేవాదిభిః సమాకీర్ణమష్టాభిః కకుభిః శుభమ్ ।

బిల్వాశిభిశ్చ మునిభిః సేవితం పుణ్యకారిభిః ।

తత్ర శ్రీః సంస్థితా నిత్యం సిద్ధసంఘనిషేవితా ॥ ౭౯.౧౨॥

ఏకైకస్యాచలేన్ద్రస్య మణిశైలస్య చాస్తరమ్ ।

శతయోజనవిస్తీర్ణం ద్వియోజనశతాయతమ్ ॥ ౭౯.౧౩॥

విమలం పఙ్కజవనం సిద్ధచారణసేవితమ్ ।

పుష్పం లక్ష్మ్యో ధృతం భాతి నిత్యం ప్రజ్వలతీవ హ ॥ ౭౯.౧౪॥

అర్ధకోశం చ శిఖరైర్మహాస్కన్ధైః సమావృతమ్ ।

ప్రఫుల్లశాఖాశిఖరం పిఙ్గరం భాతి తద్వనమ్ ॥ ౭౯.౧౫॥

ద్విబాహుపరిణాహైస్తైస్త్రిహస్తాయామవిస్తుతైః ।

మనఃశిలాచూర్ణనిభైః పాణ్డుకేసరశాలిభిః ॥ ౭౯.౧౬॥

పుష్పైర్మనోహరైర్వాప్తం వ్యాకోశైర్గర్భశోభిభిః ।

విరాజతి వనం సర్వం మత్తభ్రమరనాదితమ్ ॥ ౭౯.౧౭॥

తద్వనం దానవైర్తైర్గర్భస్థైర్వైర్వక్షరాక్షసైః ।

కిన్నరైరపురోభిశ్చ మహాభోగైశ్చ సేవితమ్ ॥ ౭౯.౧౮॥

తత్రాశ్రమో భగవతః కశ్యపస్య ప్రజాపతేః ।

సిద్ధసాధుగణాకీర్ణం నానాఽఽశ్రమసమాకులమ్ ॥ ౭౯.౧౯॥

మహానీలస్య మధ్యే తు కుమ్భస్య చ గిరేస్తథా ।

మధ్యే సుఖా నదీ నామ తస్యాస్తీరే మహాద్వనమ్ ॥ ౭౯.౨౦॥

పఞ్చాశద్యోజనాయామం త్రింశద్యోజనమణ్డలమ్ ।

రమ్యం తాలవనం శ్రీమత్ క్రోశార్థోచ్చితపాదపమ్ ॥ ౭౯.౨౧॥

మహాబలైర్మహాసారైః స్థిరైరవిచలైః శుభైః ।
 మహాదఙ్ఘనసంస్థానైః పరివృత్తైర్మహాఫలైః ॥ ౭౯.౨౨॥
 మృష్టగన్ధగుణోపేతైరుపేతం సిద్ధనేపితమ్ ।
 ఐరావతస్య కరిణస్త్రైవ సముదాహృతమ్ ॥ ౭౯.౨౩॥
 ఐరావతస్య రుద్రస్య దేవశైలస్య చాన్తరే ।
 సహస్రయోజనాయామా శతయోజనవిస్తృతా ॥ ౭౯.౨౪॥
 సర్వా హ్యేకశిలా భూమిర్వృక్షవీరుధవర్జితా ।
 ఆప్లుతా పాదమాత్రేణ సలిలేన సమన్తతః ॥ ౭౯.౨౫॥
 ఇత్యేతాభ్యున్తరద్రోణో నానాకారాః ప్రకీర్తితాః ।
 మేరోః పార్శ్వేన విప్రేన్ద్రా యథావదనుపూర్వశః ॥ ౭౯.౨౬॥
 ॥ ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛ్రీ ఏకోనాశీతితమోఽధ్యాయః ॥ ౭౯॥

శ్రీవరాహపురాణే అశీతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ ।
 అథ దక్షిణదిగ్వివస్థితాః పర్వతద్రోణ్యః సిద్ధాచరితాః
 కీర్త్యన్తే । శిశిరపతఙ్గయోర్మౌఢ్యే శుక్లభూమిస్త్రియా
 ముక్తలతాగలితపాదపమ్ ।
 ఇక్షుక్షేపే చ శిఖరే పాదపైరుపశోభితమ్ ।
 ఉదుమ్బరవనం రమ్యం పక్షిసంఘనిషేవితమ్ ॥ ౮౦.౧॥
 ఫలితం తద్వనం భాతి మహాకూర్మోపమైః ఫలైః ॥
 తద్వనం దేవయోన్యోఽష్టౌ సేవన్తే సర్వదైవ హి ॥ ౮౦.౨॥
 వరాహపురాణ ॥ ౮౦.౩॥

తత్ర ప్రసన్నస్వాదుసలిలా బహూదకా నద్యో వహన్తి ।
 తత్రాశ్రమో భగవతః కర్దమస్య ప్రజాపతేః ।
 నానామునిజనాకీర్ణస్తచ్చ శతయోజనమేకం పరిమణ్డలం
 వనం చ । తథా చ తామ్రాభస్య శైలస్య పతఙ్గస్య చాన్తరే
 శతయోజనవిస్తీర్ణం ద్విగుణాయతం బాలార్కసదృశ-

రాజీవపుణ్ణరీకైః సమన్తః సహస్రపత్తైరవిరలైరలఙ్కృతం
 మహాత్ సరోఽనేకసిద్ధగన్ధర్వాధ్యుషితమ్ । తస్య చ మధ్యే
 మహాశిఖరః శతయోజనాయామస్త్రిశద్యోజనవిస్తీర్ణో-
 ఽనేకధాతురత్నభూషితస్తస్య చోపరి మహతీ రధ్యా
 రత్నప్రాకారతోరణా । తస్యాం మహాద్యుద్వాధరపురమ్ ।
 తత్ర పులోమనామా విద్యాధరరాజః శతసహస్రపరీవారః ।
 తథా చ విశాఖాచలేన్ద్రస్య శ్వేతస్య చాన్తరే సరః ।
 తస్య చ పూర్వతీరే మహదామ్రవనం కనకసంకృతైః ఫలై-
 రతిసుగంధిభిర్మహాకుంభమాత్రైః సర్వతశ్చితమ్ ।
 దేవగన్ధర్వాదయశ్చ తత్ర నివసన్తి ।
 సములస్యాచలేన్ద్రస్య వసుధారస్య చాన్తరే ।
 త్రింశద్యోజనవిస్తీర్ణే పంచాశద్యోజనాయతే ॥

బిల్వస్థలీ నామ తత్ర ఫలాని విద్రుమసంకృతాని
 త్రైశ్చ పతద్భిః స్థలమృత్తికా క్లిన్నా । తాం చ స్థలీం
 సుగుహ్యకాదయః సేవన్తే బిల్వఫలాశినః । తథా చ
 వసుధారరత్నధారయోరన్తరే వి-త్రింశద్యోజనవిస్తీర్ణం
 శతయోజనమాయతం సుగంధికింశుకవనం సదా కుసుమచయస్య
 గంధేన వాస్యతే యోజనశతమ్ । తత్ర సిద్ధాధ్యుషితం
 జలోపేతం చ । తత్ర చాదిత్యస్య దేవస్య మహదాయతనమ్ ।
 స మాసే మాసే భగవానవతరతి సూర్యః । ప్రజాపతిం
 లోకైకజనకం దేవాదయో నమస్యన్తి । తథా చ పంచాకూటస్య
 కైలాసస్య చాన్తరే సహస్రయోజనాయామం విస్తీర్ణం శతయోజనం హంసపాణ్ణురం
 క్షుద్రసత్తైవరనాధృష్యం స్వర్గసోపానమివ భూమణ్ణలమ్ ।
 అథ పశ్చిమదిగ్భాగే వ్యవస్థితా గిరిద్రోణ్యః కీర్త్యన్తే ।
 సుపార్శ్వశిఖిశైలయోర్మధ్యే సమన్తాద్యోజనశతమేకం
 భౌమశిలాతలం నిత్యతప్తం దుఃస్పర్శమ్ । తస్య మధ్యే
 త్రింశద్యోజనవిస్తీర్ణం మణ్ణలం వహ్నిస్థానమ్ । స చ
 సర్వకాలమనిన్దనో భగవాన్ లోకక్షయకారీ సంవర్తకో
 జ్వలతే । అన్తరే చ శైలవరయోః కుముదాఙ్గానయోః
 శతయోజనవిస్తీర్ణా మాతులుఙ్గస్థలీ సర్వసత్త్వానా-
 మగమ్యా । పీతవర్ణైః ఫలైరావృతా సతీ సా స్థలీ

శోభతే | తత్ర చ పుణ్యో వ్రాదః సిద్ధైరుపేతః | బృహస్పతే-
 స్తద్వనమ్ | తథా చ శైలయోః పిఞ్జరగౌరయోరన్తరేణ
 సరోద్రోణీ హ్యనేకశతయోజనాయతా మహద్భిశ్చ షట్పదోద్భుష్టైః
 కుముదైరుపశోభితా | తత్ర చ భగవతో విష్ణోః పరమేశ్వర-
 స్యాయతనమ్ | తథా చ శుక్లపాణ్డరయోరపి మహాగిర్యోరన్తరే
 త్రింశద్వ్యజనవిస్త్రిరో నవత్యాయత ఏకః శిలోద్దేశో వృక్షవివర్జితః |
 తత్ర నిషృంజ్కా దీర్ఘికా సవృక్షా చ స్థలపద్మినీ అనేకజాతీయైశ్చ
 పద్మైః శోభితా | తస్యాశ్చ మధ్యే పఞ్చయోజనప్రమాణో మహాన్యగ్రోధ-
 వృక్షః | తస్మింశ్చన్యశేఖరోమాపతిర్నీలవాసాశ్చ దేవో నివసతి
 యజ్ఞాదిభిరీడ్యమానః | సహస్రశిఖరస్య గిరేః కుముదస్య చాన్తరే
 పఞ్చాశద్వ్యజనాయామం వింశద్వ్యజనవిస్తృతమిక్షుక్షేపాచృశిఖరమనేక-
 పక్షినీవతమ్ | అనేకవృక్షఫలైర్మధురస్తవైరుపశోభితమ్ | తత్ర
 చేన్ద్రస్య మహానాశ్రమో దివ్యాభిప్రాయనిర్మితః | తథా చ
 శఙ్ఖకూటఋషభయోర్మధ్యే పురుషస్థలీ రమ్యాఽనేకగుణానేక-
 యోజనాయతా బిల్వప్రమాణైః కంజ్కలకైః సుగంధిభిరుపేతా |
 తత్ర పురుషరసోన్మత్తాః నాగాద్యాః ప్రతివసన్తి |
 తథా కపిఞ్జలనాగశైలయోరన్తరే ద్విశతయోజనమాయామవిస్త్రిరా
 శతయోజనస్థలీ నానావనవిభూషితా ద్రాక్షాఖర్జూరఖణ్డైరుపేతా
 అనేకవృక్షవల్లిభిరనేకైశ్చ
 సరోభిరుపేతా సా స్థలీ | తథా చ పుష్కరమహామేఘయోరన్తరే
 షష్టియోజనవిస్త్రిరా శతాయామా పాణితలప్రఖ్యా మహతీ స్థలీ
 వృక్షవీరుధవివర్జితా | తస్యాశ్చ పార్శ్వే చత్వారి మహావనాని సరాంసి
 చానేకయోజనానామ్ | దశ పఞ్చ సప్త తథాష్టా త్రింశద్వ్యంశతి యోజనానాం
 స్థల్యో ద్రోణ్యశ్చ | తత్ర కాశ్చిన్మహాఘోరాః పర్వతకుక్షయః |
 || ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛాస్త్రే అశీతితమోఽధ్యాయః || ౮౦ ||

శ్రీవరాహపురాణే ఏకాశీతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ |

అతః పరం పర్వతేషు దేవానామవకాశా వర్ణ్యవే | తత్ర యోఽసౌ
 శాన్తాఖ్యః పర్వతస్తస్యోపరి మహేన్ద్రస్య క్రీడాస్థానమ్ |

తత్ర దేవరాజస్య పారిజాతకవృక్షవనమ్ | తస్య పూర్వపార్శ్వే కుంజ్జురో
 నామ గిరిః | తస్యోపరి దానవానామష్టా పురాణీ చ |
 తథా వజ్రకే పర్వతవరే రాక్షసానామనేకాని పురాణీ |
 తే చ నామ్నా నీలకాః కామరూపిణః | మహానీలేఽపి చైలేన్ద్రపురాణీ |
 పంచుదశసహస్రాణీ కిన్నరాణాం ఖ్యాతాని |
 తత్ర దేవదత్తచన్ద్రాదయో రాజానః | పంచుదశకిన్నరాణాం గర్వితాః |
 తాని సౌవర్ణాని బిలప్రవేశనాని చ పురాణీ |
 చన్ద్రోదయే చ పర్వతవరే నాగానామధివాసః |
 తే చ బిలప్రవేశాః బిలేషు వైనతేయవిషయావర్తినో
 వ్యవస్థితానురాగే చ దానవేన్ద్రా వ్యవస్థితాః |
 వేణుమత్స్యపి విద్యాధిరపురత్రయమ్ | త్రింశద్దోఽజనశత-
 విస్తీర్ణమైకైకం తావదాయతమ్ | ఉలూకరోమశమహావేత్రాదయశ్చ
 రాజానో విద్యాధిరాణామ్ | ఏకైకే చ చైలరాజని స్వయమేవ
 గరుడో వ్యవస్థితః | కుంజ్జురే తు పర్వతవరే నిత్యం పశుపతిః
 స్థితః | వృషభాఙ్కో మహాదేవః శంకరో యోగినాం వరః
 అనేకగణభూతకోటిసహస్రవారో భగవాన్ అనాదిపురుషో
 వ్యవస్థితః | వసుధారే చ పుష్పవతాం వసూనాం చసమావాసః |
 వసుధారరత్నధారయోర్మూర్ధ్ని అష్టౌ సప్త చ సన్ధ్యయా |
 పురాణీ వసుసప్తరీణాం చేతి | ఏకశ్చైవ పర్వతోత్తమే
 ప్రజాపతేః స్థానం చతుర్వక్తస్య బ్రహ్మణః | గజపర్వతే చ
 మహాభూతపరివృతా స్వయమేవ భగవతీ తిష్ఠతి | వసుధారే చ
 పర్వతవరే మునిసిద్ధవిద్యాధిరాణామాయతనం చతురాశీత్యపరపురోఽ
 మహాస్రాకారతోరణాః | తత్ర చానేకపర్వతా నామ గన్ధర్వా
 యుద్ధశాలినో వసన్తి | తేషాం చాధిపతిర్దేవో రాజరాజైకపింగళః |
 సురరాక్షసాః పంచుకూటే దానవాః శతశ్చైవ యజ్ఞాణాం పురఃశతమ్ |
 తామ్రాభే తక్షకస్య పురఃశతమ్ | విశఖపర్వతే గుహస్యాయతనమ్ |
 శ్వేతోదయే గిరివరే మహాగన్ధర్వభవనమ్ | హరికూటే హరిర్దేవః |
 కుముదే కిన్నరావాసః | అజ్ఞానే మహోరగాః | సహస్రశిఖరే చ
 దైత్యానాముగ్రకర్మిణామావాసః | పురాణాం సహస్రమేకం
 హేమమాలినాం ముకుటే పన్నప్రపక్షే పర్వతవరే చత్వార్యాయతనాని తు |
 ఏవం మేరుపర్వతేషు దేవానామధివాసః | మర్యాదాపర్వతే దేవకూటే

పురవిన్యాసః కీర్త్యతే | తస్యోపరి యోజనశతం గరుడస్య
 జాతం క్షేత్రమ్ | తస్యైవ పార్శ్వతస్త్రిశద్యోజనవిస్తీర్ణా-
 శ్చత్వారింశదాయతాః సప్తగన్ధర్వనగరాః | ఆగ్నేయాశ్చ నామ్నా
 గన్ధర్వాతిబలినః | తత్ర చాన్యత్ త్రింశద్యోజనమణ్ణలం పురం
 సైంహికేయానామ్ | తత్ర చ దేవర్షిచరితాని దేవకూటే దృశ్యన్తే |
 పురం చ కాలకేయానాం తత్రైవ | తథా చాన్తరతటేఽన్యేసునామ్నామ్
 తస్యైవ దక్షిణే త్రింశద్యోజనవిస్తృతం ద్విషష్టియోజనాయామం పురం
 కామరూపిణాం దృప్తానాం మధ్యమే చ తస్య హేమకూటే మహాదేవస్య
 న్యగ్రోధః | అథాతః కైలాసవర్ణకో భవతి | కైలాసస్య తటే
 యోజనశతమాయామవస్తృతం భువనమాలాభివ్యాప్తమ్ |
 తస్యాశ్చ మధ్యే సఖా | తత్ర చ తత్పుష్కరం నామ విమానం తిష్ఠతి |
 ధనదస్య చ తద్విమానమధివాసశ్చ | తత్ర పద్మమహాపద్మమకరకచ్చప-
 కుముదశఙ్ఖనీలనన్దమహానిధయః ప్రతివసన్తి | తత్ర చన్ద్రాదీనాం
 లోకపాలానామావాసః | తత్ర చ మన్దాకినీ నామ నదీ |
 తథా కనకమన్దా మన్దా చేతి
 నామభిః సరితః | తత్రాన్యా అపి నద్యః సన్తి | పూర్వపార్శ్వే చ
 శతయోజనమాయామాస్త్రింశద్యోజనవిస్తృతా దశగన్ధర్వపుర్యః తాసు చ
 సకుబాహుహారికేశచిత్రసేనాదయో రాజానః | తస్యైవ చ పశ్చిమకూటే
 అశితీయోజనాయామం చత్వారింశద్విస్తృతమేకైకం యక్షనగరమ్ | తేషు
 చ మహామాలినసేత్ర చక్రాదయో నాయకాః | తస్యైవ దక్షిణే పార్శ్వే
 కుంజుదరీషు గుహాసు సముద్రాః సముద్రం యావత్కిన్నరాణాం పురశతమ్ | తేషు
 చ ద్రుమసుగ్రీవాదిభగదత్తప్రముఖం రాజశతమ్ | తత్ర చ రుద్రస్యామయా
 సార్ధం వివాహస్సంవృత్తః | తపశ్చ కృతవతీ గౌరీ | కిరాతరూపిణా
 చ రుద్రేణ స్థితమ్ | తత్రైవ తత్ర స్థితేన సోమేన శఙ్కరేణ
 జమ్బూద్వీపావలోకనం కృతమ్ | తత్ర చానేకకిన్నరగన్ధర్వోపగీతముమావనం
 నామాప్సరోభిరనేకపుష్పలతావల్లిభిరుపేతమ్ | యత్ర భగవతా
 మహేశ్వరేణార్ధనారీనరవపుః ప్రాప్తమ్ | తత్ర చ కార్తికేయస్య
 శరద్వనమ్ | పుష్పచిత్రకౌంజుయోర్మధ్యే కార్తికేయాభిషేకః కృతః
 తస్య చ పూర్వతటే సిద్ధమునిగణావాసః కలాపగ్రామో నామ | తథా చ
 మార్కణ్డేయవసిష్ఠపరాశరనలవిశ్వామిత్రోద్ధాలకాదీనాం మహారీణామనేకాని
 సహస్రాణ్యాశ్రమాణాం హి భవతి | తథా చ పశ్చిమస్యాచలేన్ద్రస్య

నిషధస్య భాగం శృణుత | తస్య చ మధ్యమకూటే విష్ణ్వాయతనం
 మహాదేవస్య | తస్యైవోత్తరతటే త్రిశద్యోజనవిస్తృతం మహాత్పురం
 లమ్బాఖ్యాతం రాక్షసానామ్ | తస్యైవ దక్షిణే పార్శ్వే బిలప్రవేశనగరమ్ |
 ప్రభేదకస్య పశ్చిమేన దేవదానవసిద్ధాదీనాం పురాణి | తస్య
 గిరేర్పూర్ణి మహతీ సోమశిలా తిష్ఠతి | తస్యాం చ పర్వణి సోమః
 స్వయమేవావతరతి | తస్యైవోత్తరపార్శ్వే త్రికూటం నామ | తత్ర బ్రహ్మ
 తిష్ఠతి క్వచిత్ | తథా చ వహ్స్వీయతనమ్ | మూర్తిమాన్ వహ్నిరుపాస్యతే
 దేవైః | ఉత్తరే చ శృణ్గాఖ్యే పర్వతవరే దేవతానామాయతనాని |
 పూర్వే నారాయణస్యాయతనమ్ | మధ్యే బ్రహ్మణః | శక్కురస్య పశ్చిమే
 తత్ర చ యజ్ఞాదీనాం కేచిత్ పురాణి తస్య చోత్తరతీరే జాతుభే మహాపర్వతే
 త్రిశద్యోజనమణులం నన్దజలం నామ సరస్తత్ర నన్దో నామ నాగరాజా
 వసతి | శతశీర్షప్రపణ్ణ ఇతి ఇత్యేతేఽష్టౌ దేవపర్వతా విజ్ఞేయాః |
 తే చానుక్రమేణ హేమరజతరత్నవైదూర్యమానః శిలాహింజులాదివర్ణాః |
 ఇయం చ పృథ్వీ లక్షకోటిశతానేకసంఖ్యాతానాం పూర్ణా తేషు చ
 సిద్ధవిద్యాధరాణాం నిలయాః తే చ మేరోః పార్శ్వతః కేసరవలయాలవాలం
 సిద్ధవోకేతి కీర్త్యతే | ఇయం పృథ్వీ పద్మాకారేణ వ్యవస్థితా | ఏష
 చ సర్వపురాణేషు క్రమః సామాన్యతః ప్రతిపాద్యతే |

|| ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛ్రీ ఏకాశీతితమోఽధ్యాయః || ౮౧ ||

శ్రీవరాహపురాణే ద్వ్యశీతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ |
 అథ నదీనామవతారం శృణుత | ఆకాశసముద్రో యః కీర్త్యతే సామాఖ్య-
 స్తస్మాదాకాశగామినీ నదీ ప్రవృత్తా | సా చానవరతమన్తగజేన
 ఙ్కోభ్యతే | సా చ చతురశీతినహస్రోచ్ఛాయా | సా మేరోః సుదర్శనం
 కరోతి | సా చ మేరుకూటతటాన్తేభ్యః ప్రస్థలితా చతుర్థా సజ్జాతా |
 షష్ఠిం చ యోజనసహస్రం నిరాలమ్బా పతమానా ప్రదక్షిణమనుసరన్తి
 చతుర్థా జగమ | సీతా చాలకనన్దా చక్షుర్భద్రా చేతి నామభిః |
 యథోద్దేశం సా చానేకశతసహస్రపర్వతానాం దారయన్తి గాం గతేతి
 గజేత్సుచ్యతే అథ గన్ధమాదనపార్శ్వేఽమరగణ్డికా వర్ణ్యతే |
 ఏకత్రిశద్యోజనసహస్రాణి ఆయామః చతుఃశతవిస్తీర్ణమ్ |

తత్ర కేతుమాలాః సర్వే జనపదాః | కృష్ణవర్ణాః పురుషా మహాబలినః |
 ఉత్పలవర్ణాః స్త్రియః శుభదర్శనాః | తత్ర చ మహావృక్షాః పనసాః సన్తి |
 తత్రేశ్వరో బ్రహ్మపుత్రస్త్రిష్ఠతి | తత్రోదపానాచ్చ జూరోగవివర్జితా
 వర్షాయుతాయుషశ్చ నరాః | మాల్యవతః పూర్వపార్శ్వే పూర్వగణ్డికా
 ఏకశ్శృంగాద్యోజనసహస్రాణి మానతస్తత్ర చ భద్రాశ్వా నామ జనపదాః
 భద్రసాలవనం చ తత్ర వ్యవస్థితమ్ | కాలామ్రవృక్షాః పురుషాః శ్వేతాః
 పద్మవర్ణినః స్త్రియః కుముదవర్ణా దశవర్షసహస్రాణి తేషామాయుః |
 తత్ర చ పంచ కులపర్వతాః | తద్యథా శైలవర్ణః మాలాఖ్యః
 కోరజశ్చ త్రిపర్ణః నీలశ్చేతి తద్వినిర్గతాః | తదమృఘస్థితానాం
 దేశానాం తాన్యేవ నామాని | తే చ దేశా ఏతా నదీః పిబన్తి |
 తద్యథా సీతా సువాహినీ హంసవతీ కాసా మహాచక్రా చన్ద్రవతీ
 కావేరీ సురసా శాఖావతీ ఇన్ద్రవతీ అఙ్గారవాహినీ హంతోయా
 సోమావర్తా శతహ్రదా వనమాలా వసుమతీ హంసా సుపర్ణా పంచగణ్డి
 ధనుష్కృతీ మణివస్రా సుబ్రహ్మభాగా విలాసినీ కృష్ణతోయా పుణ్యోదా
 నాగవతీ శివా శేవాలినీ మణితటా క్షీరోదా వరుణావతీ విష్ణుపదీ
 మహానదీ హిరణ్యస్కన్ధవాహా సురావతీ కామోదా పతాకాశ్చేత్యేతా
 మహానదయః | ఏతాశ్చ గణ్డిసమాః కీర్తితాః | ఆజన్మాన్తం పాపం
 వినాశయన్తి | క్షుద్రనద్యశ్చ కోటిశః | తాశ్చ నదీర్యే పిబన్తి తే
 దశవర్షసహస్రాయుషః | రుద్రోమాభక్తా ఇతి |

|| ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛాస్త్రే ద్వ్యశీతితమోఽధ్యాయః || ౧౨ ||

శ్రీవరాహపురాణే త్ర్యశీతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ |

నిసర్గ ఏష భద్రాశ్వానాం కీర్తితః కేతుమాలానాం విస్తరేణ కథితమ్ |
 నైషధస్యాచలేనద్రస్య పశ్చిమేన కులాచలజనపదనద్యః కీర్త్యనే |
 తథా చ విశాఖకమ్బులజయన్తకృష్ణహరితాశోకవర్ధమానా ఇత్యేతేషాం
 సప్తకులపర్వతానాం కోటిశః ప్రసూతిః | తన్నివాసినో జనపదాస్తన్నామాన
 ఏవ ద్రష్టవ్యాః | తద్యథా సౌరగ్రామాన్తః సాతపో కృతసురాశ్రవణకమ్బుల-
 మాహేయాచలకూటవాసములతపక్రొళ్ళుకృష్ణాఙ్గమణిపఙ్కజచూడమలసోమీయ-
 సముద్రాన్తకకురకుళ్ళుసువర్ణతటకకుహశ్వేతాఙ్గ-
 కృష్ణపాదవిదకపిలకర్ణిక-

మహిషకుబ్జకరనాటమహోత్కటశుకనాకసజభూమకకురజ్ఞాన
 మహానాహాకిజ్ఞిసపర్ణభౌమకచోరకధూమజన్మాజ్ఞారజతీవనజీవ-
 లౌకితా వాచాం సహాజమధురేయశుకేయచకేయశ్రవణమత్త
 కాశికగోదావామకులపజ్ఞాబవర్షహమోదశాలక ఏతే జనపదా-
 స్తత్పర్వతోత్థా నదీః పిబన్తి । తద్యథా ప్లక్షా మహాకదమ్బా మానసీ
 శ్యామా సుమేధా బహులా వివర్ణా పుష్కా మాలా దర్భవతీ భద్రానదీ శుకనదీ
 పల్లవా భీమా ప్రభజ్ఞానా కామ్బా కుశావతీ దక్షా కాసవతీ తుష్కా పుణ్యోదా
 చన్ద్రావతీ సుమూలావతీ కకుద్మినీ విశాలా కరణ్ణికా పీవరీ మహామాయా
 మహిషీ మానుషీ చణ్డా ఏతా నదీః ప్రధానాః ।
 శేషాః క్షుద్రనద్యః సహస్రశశ్చేతి ।

॥ ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛాస్త్రే త్ర్యశీతితమోఽధ్యాయః ॥ ౮౩ ॥

శ్రీవరాహపురాణే చతురశీతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ ।

ఉత్తరాణాం చ వర్షాణాం దక్షిణానాం చ సర్వశః ।
 ఆచక్షతే యథాన్యాయం యే చ పర్వతవాసినః ।
 తచ్ఛుభుధ్వం మయా విప్రాః కీర్త్యమానం సమాహితాః ॥ ౮౪.౧ ॥
 దక్షిణేన తు శ్వేతస్య నీలస్య చోత్తరేణ చ ।
 వాయవ్యాం రమ్యకం నామ జాయన్తే తత్ర మానవాః ।
 మతిప్రధానా విమలా జరాదౌర్గన్ధన్యవర్జితాః ॥ ౮౪.౨ ॥
 తత్రాపి సుమహాన్ వృక్షో న్యగ్రోథో రోహితః స్మృతః ।
 తత్ఫలాద్రసపానాద్ధి దశవర్షసహస్రిణః ।
 ఆయుషా సర్వమనుజా జాయన్తే దేవరూపిణః ॥ ౮౪.౩ ॥
 ఉత్తరేణ చ శ్వేతస్య త్రిశ్శుక్లస్య చ దక్షిణే ।
 వర్షం హిరణ్మయం నామ తత్ర హైరణ్యతీ నదీ ।
 యజ్ఞో వసన్తి తత్రైవ బలినః కామరూపిణః ॥ ౮౪.౪ ॥
 ఏకాదశహస్రాణి సమానాం తేన జీవతే ।
 శతాన్యన్యాని జీవన్తే వర్షాణాం దశ పంచ చ ॥ ౮౪.౫ ॥
 లకుచాః క్షుద్రసా వృక్షాస్తస్మిన్ దేశే వ్యవస్థితాః ।

తత్ఫలప్రాశమానా హి తేన జీవన్తి మానవాః ॥ ౧౪.౬ ॥

తథా త్రిశ్శక్లే చ మణికాఞ్చనసర్వరత్నశిఖరానుక్రమేణ
తస్య చోత్తరశ్శక్లౌద్ధక్షిణసముద్రాన్తే చోత్తరకురవః ।

వస్త్రాణ్యాభరణాని చ వృక్షేష్వేవ జాయన్తే క్షీరవృక్షాః

క్షీరాసవాః సన్తి । మణిభూమిః సువర్ణబాలుకా । తస్మిన్

స్వర్గచ్యుతాశ్చ పురుషా వసన్తి త్రయోదశవర్షసహస్రాయుషః ।

తస్యైవ ద్వీపస్య పశ్చిమేన చతుర్వ్యోజనసహస్రమతిక్రమ్య

దేవలోకాచ్ఛన్త్యద్వీపో భవతి యోజనసహస్రపరిమణ్ణలః ।

తస్య మధ్యే చన్త్యకాన్తసూర్యకాన్తనామానౌ గిరివరౌ ।

తయోశ్చ మధ్యే చన్త్యావతి నామ మహానదీ అనేకవృక్షఫలానేక-

నదీసమాకులా । ఏతత్కురువర్షం చ ।

తస్యోత్తరపార్శ్వే సముద్రోర్మిమాలాఢ్యం పఞ్చాయోజనసహస్రమతిక్రమ్య

దేవలోకాత్ సూర్యద్వీపో భవతి యోజనసహస్రపరిమణ్ణలః ।

తస్య మధ్యే గిరివరః శతయోజనవిస్తీర్ణస్తావదుచ్ఛ్రితః ।

తస్మాత్సూర్యావర్తనామా నదీ నిర్గతా । తత్ర చ సూర్యస్యాధిష్ఠితం

తత్ర సూర్యదైవత్వాన్తద్వర్ణాశ్చ ప్రజా దశవర్షసహస్రాయుషః ।

తస్య చ ద్వీపస్య పశ్చిమేన చతుర్వ్యోజనసహస్రమతిక్రమ్య సముద్రం

దశయోజనసహస్రం పరిమణ్ణలత్వేన ద్వీపో రుద్రాకరో నామ ।

తత్ర చ భద్రాసనం వాయోరనేకరత్నశోభితమ్ ।

తత్ర విగ్రహవాన్ వాయుస్తిష్ఠతి ।

తపనీయవర్ణాశ్చ ప్రజాః పఞ్చావర్షసహస్రాయుషః ॥ ౧౪.౭ ॥

॥ ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛ్రీచతురశీతితమోఽధ్యాయః ॥ ౧౪ ॥

శ్రీవరాహపురాణే పఞ్చాశీతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ ।

ఇయం భూపద్మవ్యవస్థా కథితా । ఇదానీం భారతం నవభేదం శృణుత ।

తద్యథా । ఇన్ద్రః కసేరుః తామ్రవర్ణో గభస్త్రిః నాగద్వీపః సౌమ్యః

గర్ధర్వః వారుణః భారతం చేతి । సాగరసంవృతమేకైకం

యోజనసహస్రప్రమాణమ్ । తత్ర చ సప్త కులపర్వతా భవన్తి । తద్యథా ।

మహేన్ద్రో మలయః సహ్యాః శుక్తిమాన్పుక్షపర్వతః ।

విన్యశ్చ పారియాత్రశ్చ ఇత్యేతే కులపర్వతాః ॥

అన్యే చ మన్దరశారదర్దురకోలాహలసురమైనాకవైద్యుతవారన్ధమపాణ్ణుర-
తుజ్జప్తస్థకృష్ణగిరిజయన్తరైవత-

ఋష్యమూకగోమన్తచిత్రకూటశ్రీచకోర-

కూటశైలకృతస్థల ఇత్యేతే క్షుద్రపర్వతాః ।

శేషాః క్షుద్రతరాః । తేషామూర్యా మ్లేచ్ఛాఞ్జనపదా వసన్తి ।

పిబన్తి చైతాసు నదీషు పానీయమ్ । తద్యథా

గక్ష్ణా సిన్ధు సరస్వతీ శతద్రు వితస్తా విపాశా చన్ద్రభాగా సరయూ యమునా

ఇరావతీ దేవికా కుహూ గోమతీ ధూతపాపా బాహుదా దృషద్వతీ కౌశికీ నిస్వరా

గణ్డకీ చక్షుష్మతీ లోహితా ఇత్యేతా హిమవత్పాదనిర్గతాః ॥

వేదస్మృతిర్వేదవతీ సిన్ధుపర్ణా సవన్దనా సదాచారా రోహిపారా చర్మణ్యతీ

విదిశా వేదత్రయీ ఇత్యేతా పారియాత్రోద్భవాః శోణా జ్యోతీరథా నర్మదా

సురసా మన్దాకినీ దశార్ణా చిత్రకూటా తమసా పిప్పలా కరతోయా

పిశాచికా చిత్రోత్పలా విశాలా వజ్రులూ బాలుకా వాహినీ శుక్తిమతీ

విరజా పక్కినీ రిరీ కుహూ ఇత్యేతా ఋక్షప్రసూతాః । మణిజాలా శుభా తాపీ

పయోష్ఠినీ శీఘ్రాదా వేష్ణా పాశా వైతరణీ వేదీ పాలీ కుముద్వతీ తోయా దుర్గా

అన్త్యా గిరా ఏతా విన్యపాదోద్భవాః । గోదావరీ భీమరథీ కృష్ణా వేణా

వజ్రులూ తుజ్జభద్రా సుప్రయోగా వాహ్యో కావేరీ ఇత్యేతాః సహ్యాపాదోద్భవాః ।

శతమాలా తామ్రపర్ణీ పుష్పావతీ ఉత్పలావతీ ఇత్యేతా మలయజాః ।

త్రియామా ఋషికుల్యా ఇక్షులా త్రివిదా లాఙ్గాలినీ వంశవరా మహేన్ద్రతనయాః ।

ఋషికా లూమతీ మన్దగామినీ పలాశినీ ఇత్యేతాః శుక్తిమత్ప్రభవాః ।

ఏతాః ప్రాధాన్యేన కులపర్వతనద్యః । శేషాః క్షుద్రనద్యః । ఏష జమ్బూద్వీపో

యోజనలక్షప్రమాణతః । అతః పరం శాకద్వీపం నిబోధత ।

జమ్బూద్వీపస్య విస్తారాద్వీగుణపరిణాహోల్లవణోదకశ్చ జమ్బూద్వీపసమన్తేన

ద్వీగుణావృతః । తత్ర చ పుణ్యా జనపదాశ్చిరాన్మీయన్తే

దుర్భిక్షజరావ్యాధిరహితశ్చ దేశోఽయమ్ । సప్తైవ కులపర్వతాస్తావత్

తిష్ఠన్తి తస్య చోభయతో లవణక్షీరోదధీ వ్యవస్థితౌ । తత్ర చ

ప్రాగాయతః శైలేన్ద్రా ఉదయో నామ పర్వతః । తస్యాపరేణ జలధారో నామ

గిరిః । సైవ చన్యేతి కీర్తితః । తస్య చ జలమిన్ద్రో గృహీత్వా

వర్షతి । తస్య పారే రైవతకో నామ గిరిః । సైవ నారదో వర్ష్యతే

తస్మింశ్చ నారదపర్వతాదుత్పన్నౌ తస్య చాపరేణ శ్యామో నామ గిరిః ।

తస్మింశ్చ ప్రజాః శ్యామత్వమాపన్నాః సైవ దుష్టభిర్వర్ణ్యతే | తస్మిన్
సిద్ధా ఇతి కీర్తితాః ప్రజానేకవిధాః క్రీడన్తస్తస్యాపరే రజతో
నామ గిరిః సైవ శాకోచ్యతే | తస్యాపరేణామ్పికేయః స చ విభ్రాజసి
భణ్యతే | స ఏవ కేసరిత్యుచ్యతే | తతశ్చ వాయుః ప్రవర్తతే | గిరినామాన్యేవ
వర్షాణి తద్యథా | ఉదయసుకుమారో జలధారక్షేమకమహాద్రుమేతి ప్రధానాని
ద్వితీయపర్వతనామభిరపి వక్తవ్యాని | తస్య చ మధ్యే శాకవృక్షస్తత్ర చ
సప్తమహానద్యో ద్వివామ్నోః | తద్యథా సుకుమారీ కుమారీ నన్దా వేణికా ధేనుః
ఇక్షుమతీ గభస్తి ఇత్యేతా నద్యః |

|| ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్చాస్త్రే పంచాశతీతమోఽధ్యాయః || ౮౫ ||

శ్రీవరాహపురాణే షడశీతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ |

అథ తృతీయం కుశద్వీపం శృణుత | కుశద్వీపేన క్షీరోదః పరివృతః
శాకద్వీపస్య విస్తారాద్ద్విగుణేన | తత్రాపి సప్త కులపర్వతాః |
సర్వే చ ద్వివామానః |
తద్యథా — కుముదవిద్రుమేతి చ సోచ్యతే | ఉన్నతో హేమపర్వతః సైవ |
బలాహకో ద్యుతిమాన్ సైవ | తథా ద్రోణః సైవ పుష్పవాన్ | కఙ్కశ్చ పర్వతః
సైవ కుశేశయః | తథా షష్ఠో మహిషనామా స ఏవ హరిరిత్యుచ్యతే |
తత్రాగ్నిర్వసతి | సప్తమస్తు కకుద్మాన్ నామ సైవ మన్దరః కీర్త్యతే |
ఇత్యేతే పర్వతాః కుశద్వీపే వ్యసస్థితాః ఏతేషాం వర్షభేదో భవతి
ద్వివామానసంజ్ఞః | కుముదస్య
శ్వేతముద్భిదం తదేవ కీర్త్యతే | ఉన్నతస్య లోహితం వేణుమణ్డలం తదేవ
భవతి | బలాహకస్య జిమూతం తదేవ రథాకార ఇతి | ద్రోణస్య హరితం
తదేవ బలాధనం భవతి | కఙ్కస్యాపి కకుద్మాన్ నామ | వృత్తిమత్ తదేవ
మానసం మహిషస్య ప్రభాకరమ్ | కకుద్మతః కపిలం తదేవ సఙ్ఖ్యాతం
నామ ఇత్యేతాని వర్షాణి | తత్ర ద్వివామ్నో నద్యః | ప్రతపా ప్రవేశా
సైవోచ్యతే | ద్వితీయా శివా యశోదా సా చ భవతి | తృతీయా పిత్రా నామ
సైవ కృష్ణా భణ్యతే | చతుర్థీ ప్రాదినీ నామ సైవ చన్ద్రా నిగద్యతే |
విద్యుతా చ పంచమీ శుక్లా సైవ | వర్షా షష్ఠీ సైవ విభావరీ |
మహతీ సప్తమీ సైవ ధృతిః | ఏతాః ప్రధానాః శేషాః క్షుద్రనద్యః |
ఇత్యేషు కుశద్వీపస్య సన్నివేశః | శాకద్వీపో ద్విగుణః సన్నివిష్టశ్చ

కథితః | తస్య చ మధ్యే మహాకుశస్తమ్భః | ఏష చ కుశద్వీపో
దధిమణ్ణోదేనావృతః క్షీరోదద్విగుణేన |

|| ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్చాస్త్రే షడశీతితమోఽధ్యాయః || ౮౬ ||

శ్రీవరాహపురాణే సప్తాశీతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ |

అథ క్రౌఞ్చం భవతి చతుర్థం కుశద్వీపాద్విగుణమానతః

సముద్రః క్రౌఞ్చోన

ద్విగుణేనావృతః | తస్మింశ్చ సప్తైవ ప్రధానపర్వతాః |

ప్రథమః కౌఞ్చో విద్యుల్లతో రైవతో మానసః సైవ పావకః |

తథైవాన్ధకారః సైవాచ్ఛోదకః | దేవావృత్తో స చ సురాపో భణ్యతే |

తతో దేవిష్ఠః స ఏవ కాఞ్చనశ్శ్చో భవతి | దేవనన్దాత్పరో

గోవిన్దః, ద్వీవిన్ద ఇతి | తతః పుణ్డరీకః సైవ తోషాశయః | ఏతే

సప్త రత్నమయాః పర్వతాః క్రీఞ్చద్వీపే వ్యవస్థితాః | సర్వే చ

పరస్పరేణోచ్ఛ్చయాః | తత్ర వర్షాణి తథా క్రౌఞ్చస్య కుశలో దేశః

సైవ మాధవః స్మృతః వామనస్య మనోఽనుగః సైవ సంవర్తకస్తతోష్ణవాన్

సోమప్రకాశః | తతః పావకః సైవ సుదర్శనః | తథా చాన్ధకారః

సైవ సమ్మోహః | తతో మునిదేశః స చ ప్రకాశః | తతో దుష్టభిః

సైవానర్థ ఉచ్యతే | తత్రాపి సప్తైవ నద్యః || ౮౭.౧ ||

గౌరీ కుముద్వతీ చైవ సన్ధ్యా రాత్రిర్మనోజువా ఖ్యాతిశ్చ పుణ్డరీకా చ

గర్గా సప్తవిధాః స్మృతాః | గౌరీ సైవ పుష్పవహా కుముద్వతీ తామ్రవతీ

రోధసన్ధ్యా సుఖావహా చ మనోజువా చ క్షిప్రోదా చ ఖ్యాతిః సైవ

గోబహులా పుణ్డరీకా చిత్రవేగా శేషాః క్షుద్రనద్యః |

క్రౌఞ్చద్వీపో ఘృతోదేనావృతః | ఘృతోదా శాల్మలేనేతి || ౮౭.౨ ||

|| ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్చాస్త్రే సప్తాశీతితమోఽధ్యాయః || ౮౭ ||

శ్రీవరాహపురాణే అష్టాశీతితమోఽధ్యాయః

రుద్ర ఉవాచ |

త్రిషు శిష్టేషు వజ్ఞ్యోమి ద్వీపేషు మనుజాన్యత |

శాల్మలం పఞ్చమం వర్షం ప్రవక్ష్యే తన్నిబోధత |

క్రౌఞ్చదీపస్య విస్తారాచ్ఛాల్మతో ద్విగుణో మతః || ౧౮.౧||

ఘృతసముద్రమావృత్య వ్యవస్థితస్తద్విస్తారో ద్విగుణస్తత్ర చ సప్త పర్వతాః

ప్రధానాస్తావన్ని వర్షాణి తావత్స్యో నద్యః | తత్ర చ పర్వతాః |

సుమహాన్ పీతః శాతకౌమ్భాత్ సార్యగుణసౌవర్ణరోహితసుమనసకుశల

జామ్బూనదవైద్యుతా ఇత్యేతే కులపర్వతా వర్షాణి చేతి |

అథ షష్ఠం గోమేదం కథ్యతే |

శాల్మలం యథా సురోదేనావృతం తద్వత్ సురోదోఽపి

తద్విగుణేన గోమేదేనావృతః | తత్ర చ ప్రధానపర్వతో ద్వావేవ | ఏకస్య

తావత్తావసరః | అపరశ్చ కుముద ఇతి | సముద్రశ్చేక్షురసస్తద్విగుణేన

పుష్కరేణావృతః | తత్ర చ పుష్కరాభ్యే మానసో నామ పర్వతః |

తదపి ద్విధా భిన్నం వర్షం తత్ప్రమాణేన చ | స్వాదోదకేనావృతమ్ |

తతశ్చ కటాహమ్ | ఏతత్ పృథివ్యాః ప్రమాణమ్ | బ్రహ్మాంజ్ఞస్య చ

సకటాహవిస్తారప్రమాణమ్ | ఏవంవిధానామణ్ణానాం పరిసంఖ్యాయా న విద్యతే |

ఏతాని కల్పే కల్పే భగవాన్ నారాయణః క్రోడరూపీ రసాతలాంతః ప్రవిష్టాని

దంష్ట్రైకేనోద్ధృత్య స్థితౌ స్థాపయతి |

ఏష వః కథితో మార్గో భూమేరాయామవిస్తరః |

స్వస్తి వోఽస్తు గమిష్యామి కైలాసం నిలయం ద్విజాః || ౧౮.౨||

శ్రీవరాహ ఉవాచ |

ఏవముక్త్యా గతో రుద్రః క్షణాదదృశ్యమూర్తిమాన్ |

తే చ సర్వే గతా దేవా ఋషయశ్చ యథాగతమ్ || ౧౮.౩||

|| ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛ్రీ అష్టాశీతితమోఽధ్యాయః || ౧౮||

శ్రీవరాహపురాణే ఏకోననవతితమోఽధ్యాయః

ధరణ్యువాచ |

పరమాత్మా శివః పుణ్య ఇతి కేచిద్భవం విదుః |

అపరే హరిమీశానమితి కేచిచ్ఛతుర్ముఖమ్ || ౧౯.౧||

ఏతేషాం కతమో దేవః పరః కో వాఽథవాఽపరః |

ఏతద్దేవ మమాచక్ష్య పరం కౌతూహలం విభో || ౧౯.౨||

శ్రీవరాహ ఉవాచ ।

పరో నారాయణో దేవస్తస్మాజ్జాతశ్చతుర్ముఖః ।

తస్మాద్బ్రుద్రోఽభవద్దేవి స చ సర్వజ్ఞతాం గతః ॥ ౮౯.౩॥

తస్యాశ్చర్యాణ్యనేకాని వివిధాని వరాననే ।

శృణు సర్వాణి చార్వణీ కథ్యమానం మయాఽనఘే ॥ ౮౯.౪॥

త్రైలాసశిఖరే రమ్యే నానాధాతువిచిత్రితే ।

వసత్యనుదినం దేవః శూలపాణిస్త్రోచనః ॥ ౮౯.౫॥

స్రైకస్మిన్ దివసే దేవః సర్వభూతనమస్కృతః ।

గణైః పరివృతో గౌర్యా మహానాసీత్ పినాకధృక్ ॥ ౮౯.౬॥

తత్ర సింహముఖాః కేచిద్గణా నర్దన్తి సింహవత్ ।

అపరే హస్తివక్త్రాశ్చ హయవక్త్రాస్తథాపరే ॥ ౮౯.౭॥

అపరే శింశుమారాస్యా అపరే సూకరాననాః ।

అపరేఽశ్వాముఖా రౌద్రా ఖరాస్యాజాననాస్తథా ।

ఛాగమత్స్యాననాః క్రూరా హ్యనన్తాః శస్త్రపాణయః ॥ ౮౯.౮॥

కేచిద్ధాయన్తి నృత్యన్తి ధావన్తి స్ఫోటయన్తి చ ।

హసన్తి కిలకిలాయన్తి గర్జన్తి చ మహాబలాః ॥ ౮౯.౯॥

కేచిల్లోష్ఠాన్స్తు సజ్జృహ్య యుయుధుర్గణనాయకాః ।

అపరే మల్లయుద్ధేన యుయుధుర్బలదర్శితాః ।

ఏవం గణసహస్రేణ వృతో దేవో మహేశ్వరః ॥ ౮౯.౧౦॥

యావదాస్తే స్వయం దేవ్యా క్రీడన్ దేవవరః స్వయమ్ ।

తావద్బ్రహ్మా స్వయం దేవైరుపాయాత్ సహ సత్యరః ॥ ౮౯.౧౧॥

తమాగతమథో దృష్ట్వా పూజయిత్వా విధానతః ।

ఉవాచ పరమో దేవో రుద్రో బ్రహ్మణమవ్యమ్ ॥ ౮౯.౧౨॥

కిమాగమనకృత్యం తే బ్రహ్మాన్ బ్రూహి మమాచిరమ్ ।

కిం చ దేవాస్త్యరాయుక్తా ఆగతా మమ సన్నిధౌ ॥ ౮౯.౧౩॥

బ్రహ్మోవాచ ।

అస్త్యన్తకో మహాదైత్యస్సేన సర్వే దివౌకసః ।

అర్ధితా మత్సమీపం తు బుద్ధ్యా మాం శరణైషిణః ॥ ౮౯.౧౪॥

తతశ్చైతే మయా సర్వే ప్రోక్తా దేవా భవం ప్రతి ।
 గచ్ఛామ ఇతి దేవేశ తతస్త్వేతే సమాగతాః ॥ ౮౯.౧౫॥
 ఏవముక్త్యా స్వయం బ్రహ్మో వీక్షాం చక్రే పినాకినమ్ ।
 నారాయణం చ మనసా సస్మార పరమేశ్వరమ్ ।
 తతో నారాయణో దేవో ద్వాభ్యాం మధ్యే వ్యవస్థితః ॥ ౮౯.౧౬॥
 తతస్త్వేకీగతాస్తే తు బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః ।
 పరస్పరం సూక్ష్మదృష్ట్యా వీక్షాం చక్రుర్ముదాయుతాః ॥ ౮౯.౧౭॥
 తతస్త్వేషాం త్రిధా దృష్టిర్భూతైస్త్వికా సమజాయత ।
 తస్యాం దృష్ట్యాం సముత్పన్నా కుమారీ దివ్యరూపిణీ ॥ ౮౯.౧౮॥
 నీలోత్పలదలశ్యామా నీలకుఞ్చీతమూర్ధజా ।
 సునాసా సులలాటాంతా సువక్త్రా సుప్రతిష్ఠితా ॥ ౮౯.౧౯॥
 త్వష్ట్రా యదగ్నిజిహ్వాం తు లక్షణం పరిభాషితమ్ ।
 తత్సర్వమేకతః సంస్థం కన్యాయాం సమ్ప్రుదృశ్యతే ॥ ౮౯.౨౦॥
 అథ తాం దృశ్య కన్యాం తు బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః ।
 ఊచుః కాఽసి శుభే బ్రూహి కిం వా కార్యం విపశ్చితమ్ ॥ ౮౯.౨౧॥
 త్రివర్ణా చ కుమారీ సా కృష్ణశుక్లా చ పీఠికా ।
 ఉవాచ భవతాం దృష్టేర్వోగజ్ఞాతాఽస్మి సత్తమాః ।
 కిం మాం న వేత్థ సుశ్రోణీం స్వశక్తిం పరమేశ్వరీమ్ ॥ ౮౯.౨౨॥
 తతో బ్రహ్మాదయస్తే చ తస్యాస్తుష్టా వరం దదుః ।
 నామాఽసి త్రికలా దేవీ పాహి విశ్వం చ సర్వదా ॥ ౮౯.౨౩॥
 అపరాణ్యపి నామాని భవిష్యన్తి తవానఘే ।
 గుణోత్థాని మహాభాగే సర్వసిద్ధికరాణి చ ॥ ౮౯.౨౪॥
 అన్యచ్ఛ కారణం దేవి త్రివర్ణాఽసి వరాననే ।
 మూర్తిత్రయం త్రిభిర్వర్ణైః కురు దేవి స్వకం ద్రుతమ్ ॥ ౮౯.౨౫॥
 ఏవముక్తా తదా దేవైరకరోత్ త్రివిధాం తనుమ్ ।
 సితాం రక్తాం తథా కృష్ణాం త్రిమూర్తిత్వం జగామ హ ॥ ౮౯.౨౬॥
 యా సా బ్రాహ్మీ శుభా మూర్తిస్తయా సృజతి వై ప్రజాః ।
 సౌమ్యరూపేణ సుశ్రోణీ బ్రహ్మసృష్ట్యా విధానతః ॥ ౮౯.౨౭॥

యా సా రక్షేన వరేన సురూపా తనుమధ్యమా ।
 శఙ్ఖచక్రధరా దేవీ వైష్ణవీ సా కలా స్మృతా ।
 సా పాతి సకలం విశ్వం విష్ణుమాయేతి కీర్త్యతే ॥ ౧౯.౨౮॥
 యా సా కృష్ణేన వరేన రౌద్రీ మూర్తిస్త్రీశూలినీ ।
 దంష్ట్రాకరాలినీ దేవీ సా సంహరతి వై జగత్ ॥ ౧౯.౨౯॥
 యా సృష్టిర్బ్రహ్మణో దేవీ శ్వేతవరా విభావరీ ।
 సా కుమారీ మహాభాగా విపులాబ్జదలేక్షణా ।
 సద్యో బ్రహ్మణమామన్త్య తత్రైవాన్తరధీయత ॥ ౧౯.౩౦॥
 సాఽన్తర్హితా యయా దేవీ వరదా శ్వేతపర్వతమ్ ।
 తపస్తప్తం మహత్ తీవ్రం సర్వగత్వమభీషతి ॥ ౧౯.౩౧॥
 యా వైష్ణవీ కుమారీ తు సాప్యనుజ్ఞాయ కేశవమ్ ।
 మన్దరాద్రిం యయా తప్తం తపః పరమదుశ్చరమ్ ॥ ౧౯.౩౨॥
 యా సా కృష్ణా విశాలాక్షీ రౌద్రీ దంష్ట్రాకరాలినీ ।
 సా నీలపర్వతవరం తపశ్చర్తుం యయా శుభా ॥ ౧౯.౩౩॥
 అథ కాలేన మహతా ప్రజాః స్తప్తం ప్రజాపతిః ।
 ఆరబ్ధవాన్ తదా తస్య వవృధే సృజతో బలమ్ ॥ ౧౯.౩౪॥
 యదా న వవృధే తస్య బ్రహ్మణో మానసీ ప్రజా ।
 తదా దధ్యో కిమేతన్మే న తథా వర్ధతే ప్రజా ॥ ౧౯.౩౫॥
 తతో బ్రహ్మ హృదా దధ్యో యోగాభ్యాసేన సువ్రతే ।
 చిన్తయన్ బుబుధే దేవస్తాం కన్యాం శ్వేతపర్వతే ।
 తపశ్చరన్తీం సుమహత్ తపసా దగ్ధకిల్బిషామ్ ॥ ౧౯.౩౬॥
 తతో బ్రహ్మ యయా తత్ర యత్ర సా కమలేక్షణా ।
 తపశ్చరతి తాం దృష్ట్వా వాక్యమేతదువాచ హ ॥ ౧౯.౩౭॥
 బ్రహ్మోవాచ ।
 కిం తపః క్రియతే భద్రే కార్యమావేక్ష్య శోభతే ।
 తుష్టోఽస్మి తే విశాలాక్షి వరం కిం తే దదామ్యహమ్ ॥ ౧౯.౩౮॥
 సృష్టిరువాచ ।
 భగవన్నేకదేశస్థా నోత్సహే స్థాతుమజ్ఞాసా ।

అతోఽర్థం త్వాం వరం యాచే సర్వగత్వమభీప్సతీ || ౮౯.౩౯ ||

ఏవముక్షస్తదా దేవ్యా సృష్ట్యా బ్రహ్మ ప్రజాపతిః |

ఉవాచ తాం తదా దేవీం సర్వగా త్వం భవిష్యసి || ౮౯.౪౦ ||

ఏవముక్తా తదా తేన సృష్టిః సా కమలేక్షణా |

తస్య హ్యజ్కే లయం ప్రాప్తా సా దేవీ పద్మలోచనా |

తస్మాదారభ్య కాలాత్ తు బ్రాహ్మీ సృష్టిర్వ్యవర్థత || ౮౯.౪౧ ||

బ్రహ్మణో మానసాః సప్త తేషామన్యే తపోధనాః |

తేషామన్యే తతస్తవ్యే చతుర్థా భూతసంక్రహాః |

సస్థాణుజగమానాం చ సృష్టిః సర్వత్ర సంస్థితా || ౮౯.౪౨ ||

యత్కించద్వాఙ్మయం లోకే జగత్సావరజగమమ్ |

తత్సర్వం స్థాపితం సృష్ట్యా భూతం భవ్యం చ సర్వదా || ౮౯.౪౩ ||

|| ఇతి శ్రీవరాహపురాణే భగవచ్ఛ్రీ ఏకోనవతితమోఽధ్యాయః || ౮౯ ||

ఇతి శ్రీరుద్రగీతా సమాప్తా |

Varahapurana adhyAya 70-89

Refer to <https://archive.org/details/VarahaPurana>

Proofread by PSA Easwaran

——
Rudra Gita

pdf was typeset on July 17, 2022

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

